

Załącznik do Uchwały nr.....
Rady Miasta Krakowa z dnia.....

Tu chcę żyć. Kraków 2030

STRATEGIA ROZWOJU KRAKOWA

Spis treści

WPROWADZENIE	3
STRATEGIĘ TWORZYMY RAZEM.....	10
POZYCJA WYJŚCIOWA KRAKOWA	14
NASZ PLAN NA KRAKÓW	20
WARUNKI SUKCESU SRK 2030.....	68

WPROWADZENIE

Strategia Rozwoju Krakowa 2030 jest kluczowym dokumentem planującym przyszłość miasta. Jest ważna, gdyż:

- podejmuje, w sposób przekrojowy, najważniejsze kwestie dla polityki rozwoju miasta,
- gwarantuje spójność zarządzania miastem, wszystkie planowane przez miasto działania, zawarte w innych programach operacyjnych, muszą być z nią uzgodnione,

Strategia oddziaływanie na rozwój miasta dwójako:

- bezpośrednio wiąże w działaniach Urząd Miasta i Miejskie Jednostki *Organizacyjne* (414 jednostek, roczne wydatki na poziomie 4,5 mld zł);
- Strategia, nie mając bezpośredniej mocy sprawczej w stosunku do innych podmiotów (nie jest aktem prawa miejscowego), powinna wzmacniać rolę samorządu miasta jako inicjatora i koordynatora przedsięwzięć rozwojowych realizowanych w partnerstwie z innymi podmiotami.

Udział mieszkańców, przedstawicieli biznesu, nauki, innych partnerów jest kluczowy, do tego, aby strategia stała się realnym narzędziem koordynującym politykę rozwoju. Tylko pod tym warunkiem – integrując siły, możemy uzyskać zamierzone w Strategii Rozwoju Krakowa 2030 cele.

Świadoma i dojrzała wspólnota samorządowa powinna udzielić sobie odpowiedzi na fundamentalne pytania, w szczególności:

Czym ma być dla nas w przyszłości Kraków? Jakie są nasze aspiracje?

Co chcemy, aby Kraków reprezentował? Do jakich wartości chcemy się odwoływać?

Co powoduje, że Kraków jest wyjątkowy? Jakimi dysponujemy dźwigniami rozwoju?

ASPIRACJE

Kraków - ważnym ośrodkiem w sieci metropolii w Polsce i Europie

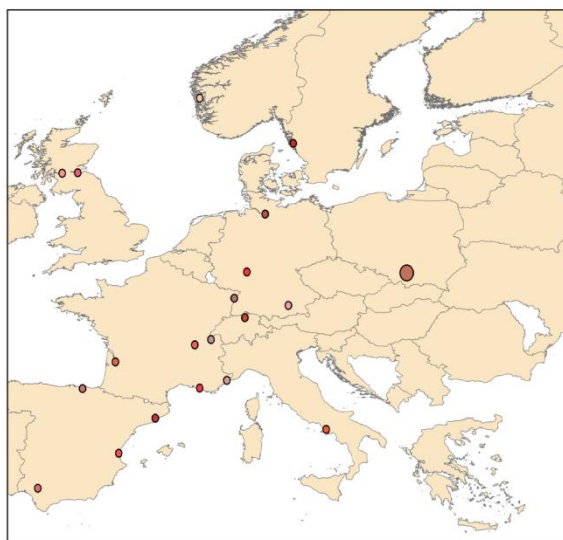
Europa dysponuje wieloma dużymi miastami i powiązаныmi z nimi regionami metropolitalnymi, które posiadają bardzo wysoką pozycję w skali globalnej oraz bogactwo sektorów i aktywności, pomimo tego że są relatywnie małe, ze względu na liczbę ludności i powierzchnię, szczególnie w porównaniu z metropoliami światowymi (tzw. megalopolis). W klasyfikacjach ośrodków miejskich Europy wyróżnia się metropolitalne obszary wzrostu, które decydują o rozwoju społecznym, gospodarczym oraz kulturowym Europy. Są to tzw. miasta drugiego rzędu (*second-tier cities*). W grupie tej Kraków znalazł się obok takich miast europejskich jak, między innymi: Barcelona, Bergen, Bordeaux, Bilbao, Edynburg, Frankfurt nad Menem, Genewa, Glasgow, Goeteborg, Hamburg, Lyon, Marsylia, Monachium, Neapol, Nicea, Porto, Sewilla, Strasbourg, Walencja, Zurych.

Europejskie miasta drugiego rzędu muszą być miejscami globalnej atrakcyjności, innowacji oraz motorami wzrostu gospodarczego, cechując się wysokim poziomem spójności społecznej, bogactwem demokratycznych platform oraz różnorodnością kulturową. Dlatego też niezbędne jest rozwijanie przez Kraków sieci współpracy międzynarodowej, zorientowanej przede wszystkim na inne europejskie miasta drugiego rzędu.

Rys. 1 Kraków w sieci metropolii Europy
Miasta drugiego rzędu

(Second Tier Cities)

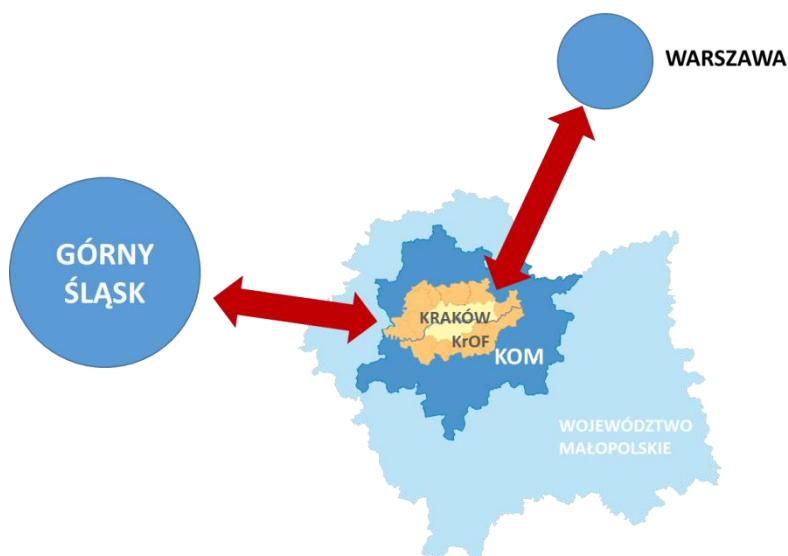
Barcelona, Bergen, Bordeaux, Bilbao,
Edynburg,
Frankfurt nad Menem,
Genewa, Glasgow, Goeteburg,
Hamburg,
Lyon, Marsylia, Monochium,
Neapol, Nicea, Porto, Sewilla,
Strasbourg,
Walencja, Zurych

Kraków jako drugie miasto Rzeczypospolitej

Kraków jest drugim, co do siły demograficznej, ekonomicznej, społecznej i kulturowej miastem Polski. Dla wysokiej pozycji Krakowa decydujące znaczenie mają jego unikalne funkcje metropolitalne. Kraków odgrywa istotną, ale zróżnicowaną rolę w różnych skalach przestrzennych: globalnej, europejskiej, krajowej, regionalnej, metropolitalnej oraz lokalnej. Jest ośrodkiem mającym bardzo znaczący wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy Polski, szczególnie istotny w segmentach decydujących o konkurencyjności i innowacyjności naszego kraju. Chcemy utrwalić pozycję Krakowa jako drugiego miasta Rzeczypospolitej w aspektach: gospodarczym, społecznym, ludnościowym i kulturowym.

Rys. 2. Współpraca metropolitalna

Kraków jako *smart city*

Idea miast inteligentnych wpisuje się w szerszą koncepcję rozwoju przyjętą przez Unię Europejską, jaką jest tzw. inteligentny rozwój, który w odniesieniu do miast jest rozumiany jako rozwój wspierający te zasoby rozwojowe, którymi miasto jest w stanie konkurować o nowe inwestycje oraz mieszkańców.

Kraków jako *smart city* definiowany będzie przez następujące czynniki:

- Gospodarka (*smart economy*) – inteligentna gospodarka powinna opierać się na nowoczesnych usługach, przemyśle i sektorze badawczo-rozwojowym, dysponować rozwiniętymi przestrzeniami biznesowymi generującymi rozwój branż kreatywnych, wykazywać się innowacyjnością, elastycznością rynku pracy oraz efektywną współpracą nauki i biznesu.
- Kapitał ludzki i społeczny (*smart people*) – inicjatorami zmian w mieście powinni być mieszkańcy, którzy dzięki wysokim kwalifikacjom i kompetencjom, kreatywności i umiejętności współpracy, przy wsparciu technologii informacyjno-komunikacyjnych są w stanie dążyć do ciągłej poprawy jakości życia w mieście.
- Jakość życia (*smart living*) – miasto inteligentne daje swoim mieszkańcom przyjazne miejsce do życia, w szczególności przez zapewnienie szerokiego dostępu do usług publicznych (w tym usług świadczonych on-line), wysokiej jakości edukacji, ochrony zdrowia i opieki nad ludźmi starszymi, nowoczesnej infrastruktury technicznej i społecznej oraz dążenie do uzyskania wysokiego poziomu bezpieczeństwa oraz atrakcyjnej oferty kulturalnej i zagospodarowania czasu wolnego, a także dbałości o stan środowiska naturalnego oraz tereny zielone.
- Mobilność (*smart mobility*) – miasto powinno posiadać zintegrowany i bezpieczny system transportowy wykorzystujący rozwiązania sektora technologii informacyjno-komunikacyjnych. Dzięki nowoczesnej infrastrukturze miasto powinno tworzyć efektywną sieć powiązań o dużej szybkości, łączących wszystkie jego zasoby.
- Środowisko naturalne (*smart environment*) – miasto inteligentne optymalizuje zużycie energii, prowadzi działania na rzecz ochrony oraz adaptacji do zmian klimatu, działania zmniejszające emisję zanieczyszczeń do środowiska, a gospodarka zasobami miasta oparta jest na zasadzie zrównoważonego rozwoju, z wykorzystaniem infrastruktury opartej o nowoczesne technologie.

- Zarządzanie (smart governance) – przez inteligentne zarządzanie rozumie się zarządzanie publiczne, w którym istotną rolę odgrywają kompetencje, partycypacja społeczna w podejmowaniu decyzji, transparentność działania oraz wysoka jakość i dostępność usług publicznych. Wymaga to stworzenia zintegrowanego systemu zarządzania miastem, uwzględniającego uczestnictwo wszystkich użytkowników miasta w realizacji celów *smart city* oraz efektywnej współpracy sektora publicznego i prywatnego.

Schemat 1. Czynniki określające *Smart City* w SRK 2030

GOSPODARKA - SMART ECONOMY

- Zaawansowana produkcja i świadczenie usług oparte na przemyśle high-tech i sektorze B+R
- Przemysły kreatywne i czasu wolnego
- Wspieranie rozwoju przestrzeni biznesowych (tj. parki technologiczne, inkubatory przedsiębiorczości, inicjatywy klastrowe)
- Środowisko technologicznych startupów
- Transfer technologii i wiedzy

ŚRODOWISKO – SMART ENVIRONMENT

- Ochrona zasobów krajobrazowych, przyrodniczych i kulturowych Krakowa
- Tworzenie i kształtowanie terenów zieleni oraz sieci zielonych korytarzy
- Zrównoważone gospodarowanie zasobami przyrodniczymi
- Infrastruktura komunalna wykorzystująca technologie informacyjno – komunikacyjne
- Zwiększenie efektywności energetycznej (w tym poprzez wykorzystanie odnawialnych źródeł energii)

KAPITAŁ LUDZKI I SPOŁECZNY - SMART PEOPLE

- Potencjał demograficzny miasta (korzystna struktura demograficzna mieszkańców)
- Wysoki poziom kwalifikacji i kompetencji mieszkańców
- Kreatywność mieszkańców
- Wysoka jakość kapitału społecznego mieszkańców

JAKOŚĆ ŻYCIA - SMART LIVING

- Wysoka jakość przestrzeni publicznych
- Przyjazne środowisko zamieszkania
- Różnorodna i atrakcyjna oferta kulturalna i zagospodarowania czasu wolnego
- Wysoka jakość edukacji, ochrony zdrowia i usług opiekuńczych
- Wysokie poczucie bezpieczeństwa publicznego
- Powszechna dostępność usług publicznych
- Integracja społeczna

MOBILNOŚĆ - SMART MOBILITY

- Zintegrowany i bezpieczny system transportowy (komunikacja zbiorowa, piesza i rowerowa)
- Dostępność infrastruktury wykorzystującej technologie informacyjno-komunikacyjne
- Dostępność miasta do/ze świata zewnętrznego

ZARZĄDZANIE - SMART GOVERNANCE

- Zintegrowane i wielopodmiotowe procesy zarządcze
- Rozwinięte procedury partycypacyjne
- Dostępność e-usług sektora publicznego
- Przyjazne mieszkańcom i inwestorom zarządzanie przestrzenią publiczną metropolii
- „Otwarty samorząd”(interaktywne platformy partycypacji, przejrzystość procedur i dostępność danych publicznych)
- Efektywna współpraca samorządu, nauki i biznesu, sektora publicznego i prywatnego
- Promowanie wizerunku Smart City

WARTOŚCI

Wartości to katalog fundamentalnych drogowskazów dla wspólnoty samorządowej. Możemy dyskutować i spierać się w Krakowie o to jak urządzić sprawy życia codziennego, chcemy jednak, aby ponad tym istniał pewien zestaw norm, co do których wszyscy jako wspólnota samorządowa się zgadzamy i którymi chcemy kierować się w zarządzaniu miastem, realizacji polityk publicznych, czy codziennych kontaktach z ludźmi żyjącymi lub odwiedzającymi Kraków. Chcemy, aby miały one ponadczasowy charakter, aby niezależnie od rytmu kolejnych kadencji władz samorządowych obowiązywały w Krakowie wartości, wokół których będą mogli zbierać się ludzie, a także do nich się odwołać.

→ Odpowiedzialność

Odpowiedzialność za czyny, słowa. Odpowiedzialność zawiera w sobie także solidarność z innymi osobami. To oznacza także odpowiedzialność za przestrzeń publiczną, dobrą jakość życia. Pojęcie które szeroko dotyczy dojrzałego i spójnego życia społecznego.

→ Otwartość

Gotowość na przyjęcie nowego lub innego – człowieka, pomysłu. Otwartość na nowe propozycje rozwiązywania spraw społecznych. Otwartość na przyjezdnych do Krakowa, otwartość na otaczające gminy. Także - otwartość przestrzeni publicznej.

→ Partycypacja

Założenie, że decyzje w mieście z natury rzeczy podejmowane są z zaangażowaniem mieszkańców. W Krakowie stosujemy zasadę subsydiarności. Tam gdzie zadania miasta można zrealizować lepiej przy współudziale mieszkańców, tam należy wprowadzać efektywne mechanizmy partycypacji.

→ Adaptatywność

Zarządzanie miastem prowadzone jest w taki sposób, że możliwe jest elastyczne reagowanie na pojawiające się nowe wyzwania, problemy i zjawiska społeczne. Adaptatywność to też taki sposób działania administracji samorządowej, który powoduje, że nie jest ona reaktywna lecz otwarta i zachęcająca mieszkańców do podejmowania nowych aktywności.

DŹWIGNIE ROZWOJU

Dźwignie rozwoju są najcenniejszymi zasobami miasta, warunkującymi jego rozwój, ale też pozwalają stawić czoło narastającym problemom globalnym. Na nich opiera się rozwój gospodarczy oraz wzrost szeroko rozumianej jakości życia.

→ Ludzie

Kraków dysponuje wysokiej jakości kapitałem ludzkim, wieloma wykształconymi i wysoko wykwalifikowanymi osobami, które często podejmują pracę w firmach w sferze nowoczesnych technologii czy zaawansowanych usług biznesowych. Krakowian charakteryzuje kreatywność, której wyraz dają właściciele startupów czy firm designerskich.

Wymienione cechy są nierozdzielnie związane z *genius loci* miasta. To właśnie dlatego, że w Krakowie przeszłość łączy się z przyszłością, tradycja z nowoczesnymi technologiami, do tego miasta - w czasach negatywnych trendów demograficznych - przyjeżdżają ludzie z zamiarem związania się z nim na stałe.

Chcemy, aby Kraków był miastem wyboru miejsca zamieszkania, pracy, nauki, spędzania wolnego czasu, atrakcyjnym dla ludzi kreatywnych.

→ Kultura

Kultura to coś szerszego niż samo dziedzictwo narodowe, które w Krakowie jest unikalne. Bez wątpienia Kraków ze względu na zabytki i swoje dziedzictwo jest wyjątkowy w skali Europy. Kultura jako dźwignia wzrostu docenia przeszłość, dba o nią, ale pozostaje mocno osadzona w teraźniejszości i patrzy w przyszłość.

Chcemy być miastem kreatywnym, które w maksymalny sposób wykorzystuje swój potencjał, odwołując się do zasobów kultury i związanej z nią kreatywności.

→ Wiedza

Tworzą ją najlepsze uniwersytety w Polsce, wybitni naukowcy, którzy pracują także dla biznesu, tworząc wysokoinnowacyjną wartość dodaną do lokalnej gospodarki. To liczne instytucje badawczo-rozwojowe, sektor biznesu wytwarzający najnowsze technologie. Dzięki niej mogą powstawać rewolucyjne wynalazki. To właśnie wiedza i kreatywność pozwalają nieszablonowo podchodzić do rozwiązywania problemów społecznych w mieście i z wykorzystaniem technologii realizować koncepcję *smart city* w praktyce. Wiedza to zasób rozwojowy, który przyciąga do Krakowa ludzi, którzy tu będą pracować i mieszkać.

Chcemy aby Kraków był jednym z najważniejszych ośrodków naukowych i badawczo-rozwojowych w Europie, oferującym swoim mieszkańcom najlepszy system edukacyjny.

Miasta w Europie, w tym również Kraków, stoją przed koniecznością rozwiązania wielu problemów, wśród których wyróżnić można:

- zmiany demograficzne (m.in. starzenie się społeczeństwa, niekorzystna struktura demograficzna, choroby cywilizacyjne),
- nie zrównoważony rozwój miast,
- słabnące powiązania pomiędzy wzrostem dochodów, zatrudnieniem oraz postępem społecznym i technologicznym miasta,
- rosnącą polaryzacją społeczną,
- procesy segregacji przestrzennej,
- rozlewanie się miast,
- degradację miejskich ekosystemów.

Miasto jest swoistym, niezwykle złożonym, ekosystemem – wymaga zrównoważonego i całościowego rozwoju.

Przystępując do prac nad Strategią, przyjęliśmy założenia, w szczególności:

- Nie jest to Strategia urzędu lecz – strategia Miasta, zatem - angażuje nie tylko własne zasoby organizacyjne i finansowe Miasta. Oznacza to także, że administracja samorządowa nie ma bezpośredniego wpływu na wszystkie aktywności i działania, które – jako uznane za ważne – zostały ujęte w Strategii.
- Konieczne staje się myślenie o rozwoju miasta w kontekście szerszym niż granice administracyjne. Jest to Kraków wraz z otaczającym go obszarem metropolitalnym.
- Rozwój musi mieć charakter zintegrowany, harmonizujący aspekty społeczne, gospodarcze i terytorialne.
- Strategia powinna zapewniać mierzalności jej celów.
- Chcemy zapewnić realny wpływ Strategii na rzeczywistość, poprzez efektywny system wdrażania i zarządzania.
- Zarządzanie miastem powinno opierać się o dialog społeczny.

Zaangażowanie mieszkańców w sprawy Miasta jest celem horyzontalnym. Aby działania partycypacyjne realnie przyczyniały się do zwiększenia jakości procesów decyzyjnych, należy traktować je systemowo. Oznacza to działania na rzecz nowej jakości dialogu społecznego, który będzie posiadał granice (proces konsultacyjny zostanie szczegółowo rozpisany na osi czasu), będzie bazował na eksperckich metodach pracy (pojemne pojęcia *konsultacji społecznych* i *warsztatów* zostaną zastąpione szczegółowym wskazaniem metod wraz w wyjaśnieniem, dlaczego należy pracować przy ich użyciu) i angażował w prace środowiska realnie związane z tematem, interesariuszy. Chcemy obligować do wypracowania konkretnych rozwiązań danego problemu.

STRATEGIĘ TWORZYMY RAZEM czyli ... jak to się robi w Krakowie?

Strategia Rozwoju Krakowa powstała w wyniku wspólnego działania wielu grup i środowisk zaangażowanych niemal od początku w prace planistyczne; jest zatem wspólnym pomysłem na przyszłość Krakowa i stanowi śmiałą wizję działań. Niemal od początku prac nad Strategią uwaga skupiona była na prowadzeniu otwartych dyskusji i inicjowaniu różnorodnych formach zaangażowania mieszkańców.

Bo przecież w Krakowie nic o nas bez nas!

Krok 1.....

Prace analityczno – planistyczne. Inauguracja prac 1 lipca 2013 roku; określona została misja i cele nowej Strategii. Pod kierunkiem ekspertów rozpoczęły prace zespoły, analizujące wyodrębnione obszary:

- Kraków – miasto aktywnych obywateli,
- Kraków – nowoczesny ośrodek gospodarki,
- Kraków - miejsce zamieszkania i rekreacji,
- Kraków metropolitalny,
- Dziedzictwo kulturowe Krakowa.

Praca w zespołach prowadzona była z wykorzystaniem metody world cafe, w jej efekcie powstała diagnoza oraz analiza SWOT.

Krok 2....

Kolejny etap obejmował prace nad planem strategicznym SRK 2030.

Prace w zespołach doprowadziły do powstania uspołecznionej konstrukcji planu operacyjnego Strategii. Praca pod przewodnictwem ekspertów obszarowych odbywała się w następujących zespołach obszarowych:

- Kapitał społeczny,
- Kreatywna gospodarka i potencjał naukowy,
- Jakość życia,
- Inteligentna/nowoczesna metropolia,
- Kultura i dziedzictwo kulturowe.

Dzięki pracom warsztatowym zdefiniowane zostały: cele strategiczne, cele operacyjne, działania kluczowe oraz wstępne propozycje wskaźników monitorowania SRK 2030.

Krok 3....

Czas na pierwsze „sprawdzam”. Prowadzone są konsultacje i badania ankietowe- techniką wywiadu ulicznego pozyskano głos mieszkańców na temat aktualnych warunków życia w mieście oraz oczekiwań, co do przyszłości Krakowa. Wyniki pozwoliły na sprecyzowanie wyzwań stojących przed Krakowem; najważniejsze potrzeby to: skuteczna walka z zanieczyszczeniami środowiska, poprawa jakości dróg, budowa obwodnicy i parkingów, usprawnienie komunikacji zbiorowej, walka z przestępczością, poprawa czystości i estetyki miasta oraz zmniejszenie bezrobocia. Uzupełnieniem badania były ankietę internetowa oraz ankietę wypełnianą w szkołach, bibliotekach i siedzibach dzielnic. Na podstawie badań opracowany został raport (dostępny na stronie internetowej www.....). Całość

zgromadzonego materiału badawczego wykorzystana została w cyklu debat z udziałem przedstawicieli samorządu, instytucji naukowych, społecznych i gospodarczych.

Krok 4....

Powstaje zintegrowana koncepcja komunikacji o Strategii i rusza wielopłaszczyznowa kampania informacyjna „Tu chcę żyć. Kraków 2030”. (czerwiec 2016). W jej ramach prowadzone są warsztaty i konsultacje na rzecz budowy platformy komunikacyjnej dla Strategii (poszukiwanie odpowiedzi na pytania: z kim należy współpracować, kogo mają reprezentować ambasadorzy SRK; z jakimi środowiskami można zrealizować wybrane cele Strategii Rozwoju Krakowa). Prace przebiegały w grupach: „Gospodarka”, „Administracja”, „Kultura”, „Nauka” i „Społeczeństwo obywatelskie” „Otwarta i harmonijna metropolia o znaczeniu międzynarodowym w sferach innowacji, nauki, gospodarki i kultury”, „Miasto kreujące i efektywnie korzystające z zasobów gospodarczych i naukowych”, „Miasto kreujące i korzystające z potencjału kulturowego dla budowy nowoczesnej metropolii”, „Miasto przyjazne do życia”, „Silna współpraca samorządowa” oraz „Nowocześnie zarządzana metropolia”.

W ramach innowacyjnego procesu komunikacji przygotowana zostaje „wizytówka Strategii”- atrakcyjna w swojej formule publikacja pokazująca zasięg działań Strategii do roku 2030.

Krok 5....

Po raz pierwszy w Polsce zorganizowany zostaje miejski hackathon „KraHack” angażujący potencjał i kreatywność przede wszystkim młodych krakowian. Przez 3 dni blisko 150 osób, 24 godziny na dobę pracuje nad rozwiązaniami służącymi lepszemu życiu w mieście.

W trakcie prac koncepcyjnych rodzą się pomysły, które mają szansę znaleźć się w Strategii rozwoju Krakowa. W przeprowadzonym konkursie zwyciężają:

Projekt: KRKbot czyli wykorzystanie nowych technologii w celu szybkiego załatwiania spraw urzędowych przez mieszkańców,

Projekt: Kraków-Zdrój czyli innowacyjne zagospodarowanie przestrzeni służącej relaksowi wokół istniejących źródeł artezyjskich, zlokalizowanych w centrum miasta oraz w Nowej Hucie,

Projekt: Cracow czyli uatrakcyjnienie przestrzeni miejskiej zabawnymi tabliczkami,

Krok 6....

Silnym głosem przemawiają ambasadorzy Strategii!!! Stają się twarzami nowego planu na Kraków. Reprezentują różne środowiska i mają różne oczekiwania. Łączy ich miłość do Krakowa...

Krok 7....

#Patchwork2030 to kolejne wydarzenie czerpiące z wiedzy i różnorodności mieszkańców Krakowa, wpływających na kształt dokumentu. Dwudniowe wydarzenie, moderowane przez ambasadorów, ogniskuje prace koncepcyjne wybranych środowisk i wyodrębnionych grup społecznych: kobiet, ekspatów, seniorów, przedstawicieli kultury, branży outsourcingowej. Każda z grup reprezentuje środowisko, z którymi miasto komunikowało się, wykorzystując formuły warsztatów i debat. Dodatkowym atutem jest innowacyjna platforma współpracy samorządowej, stworzona przez bezpośrednie zaangażowanie Marszałka Województwa Małopolskiego i Prezydenta Krakowa.

Krok 8....

Konfrontacja krakowskich pomysłów z rozwiązaniami innych regionów to cel ogólnopolskiej konferencji „Finansowanie strategii rozwoju polskich metropolii” .....

Innowacyjnym rozwiązaniem dla całego procesu komunikacji o Strategii i prowadzeniu prac w szerokim ujęciu konsultacji społecznych stał się Europejski Kongres Samorządów, gdzie tematyka SRK 2030 była prezentowana w trakcie dedykowanych paneli i warsztatów dyskusyjnych. Równoległe do wszystkich aktywności, informacje od mieszkańców gromadzone były za pomocą ankiety on-line, dostępnej na nowej stronie internetowej poświęconej SRK 2030: www.srk2030.pl oraz fanpageu Strategii na Facebooku. Aktywności w mediach społecznościowe pozwoliły na pozyskanie 34 tysięcy odbiorców komunikatu na temat KrakHack i aż 8,7 tysięcy wyświetleń materiału wideo poświęconego wydarzeniu. Intensywnie prowadzona kampania komunikacyjna, w tym kampania outdoorowa, wydatnie wpłynęła na widoczność procesu budowania Strategii wśród krakowian.

Tak rodziła się Strategia czyli najważniejsze wydarzenia SRK 2030

ETAP 0 – WIZJA I MISJA

- 1.07.2013- –inauguracja prac nad Strategią. Władze miasta przedstawiają kontekst aktualizacji Strategii; formułowane są zasady, obowiązujące w procesie planowania strategicznego.
- 18.07.2013 – warsztaty dotyczące wizji rozwoju Krakowa i misji samorządu Miasta Krakowa.
- 16.09.2013 – cd. warsztaty dotyczących wizji rozwoju Krakowa i misji samorządu Miasta Krakowa
- 1.10.2013 - Spotkanie dotyczące wizji rozwoju Krakowa i misji samorządu Miasta Krakowa.

ETAP 1 - PRACE DIAGNOSTYCZNE

- 4.10.2013 – 24.04.2014 - Warsztatowe prace diagnostyczne (Diagnoza, Analiza SWOT) w Zespołach obszarowych:
  - „Obszar strategiczny A – Kraków – miasto aktywnych obywateli”
  - „Obszar strategiczny B – Kraków – nowoczesny ośrodek gospodarki”
  - „Obszar strategiczny C – Kraków – miejsce zamieszkania i rekreacji”
  - „Obszar strategiczny D – Kraków metropolitalny”

ETAP 2 - PRACE PLANISTYCZNE

- 12.05.2014 - 3.06.2014 - Warsztatowe prace nad planem strategicznym w Zespołach obszarowych:
  - „Obszar strategiczny A – Kapitał Społeczny”
  - „Obszar strategiczny B – Kreatywna gospodarka i potencjał naukowy
  - „Obszar strategiczny C – Jakość życia”
  - „Obszar strategiczny D – Inteligentna/nowoczesna metropolia
  - „Obszar strategiczny E – Kultura i dziedzictwo kulturowe”

- Czerwiec – Lipiec 2015 – zakończenie prac nad I wersją dokumentu; przygotowanie dokumentu SRK 2030 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko do rozpoczęcia procesu konsultacji społecznych.

Wraz z przyjęciem nowych ustaw dotyczących krajowej polityki miejskiej oraz rewitalizacji, koniecznym stało się dokonanie ponownej pogłębionej analizy projektu SRK 2030.

- Wrzesień 2015 - uszczegółowienie działań kluczowych, weryfikacja wskaźników oraz aktualizacja diagnozy z uwzględnieniem elementów benchmarkingu.
- 22.02.2016 - Konferencja „Nowa polityka miejska - implikacje dla Strategii Rozwoju Krakowa 2030” - otwarcie II etapu prac nad Strategią Rozwoju Krakowa 2030.
- 15.06.2016 - Prezydent J. Majchrowski inauguruje proces konsultacji społecznych.
- 28.06.2016 - warsztaty „Współpraca dla Strategii Rozwoju Krakowa 2030 - część I”.
- 26.09.2016 warsztaty „Współpraca dla Strategii Rozwoju Krakowa 2030 – część II”.
- 20.02.2017 – Inauguracja procesu komunikacji „Tu chce żyć. Kraków 2030” z udziałem Prezydenta Krakowa Jacka Majchrowskiego, zastępcy Prezydenta Krakowa ds. rozwoju miasta Elżbiety Koterby, oraz Ambasadorów kampanii promującej SRK2030: Bartosz Szydłowski, Ewa Wachowicz, Zofia Gołubiew, Andrew Hallam i Julien Hallier.
- 18.03.2017 do 20.03.2017 – 3 dniowe warsztaty - Hackathon „KraHack
- 5.04.2017- 6.04.2017 - 2 dniowe warsztaty pod hasłem „Tu chcę żyć. Kraków 2030”. Pierwszy dzień - warsztaty tematyczne z udziałem ekspertów z poszczególnych dziedzin, przedstawianych w SRK2030. Dzień drugi - otwarty dla wszystkich zainteresowanych jako cykl paneli dyskusyjnych z debatą podsumowującą w otwartej formule, dostępną również on-line.
- 11 kwietnia 2017 – Ogólnopolska Konferencja „Finansowanie strategii rozwoju polskich metropolii”

POZYCJA WYJŚCIOWA KRAKOWA

MOCNE I SŁABE STRONY

GOSPODARKA [SMART ECONOMY]	
Mocne strony	
1.	Marka Krakowa (wizerunek Krakowa).
2.	Silny potencjał kulturowy, w tym dziedzictwo, dla rozwoju nowych form przedsiębiorczości.
3.	Duży ośrodek akademicki zapewniający dopływ wysoko wykwalifikowanej kadry.
4.	Rozwój gospodarki opartej na specjalistycznych usługach i technologiach informacyjnych.
5.	Rozwój sektorów czasu wolnego (kultura, sztuka, media, turystyka, sport).
6.	Rezerwy przestrzenne dla inwestycji.
7.	Tradycje przemysłowe Krakowa.
8.	Rozwój znaczenia gospodarczego gmin w Krakowskim Obszarze Metropolitalnym.
9.	Obecność znaczących w skali kraju i aktywnych instytucji kultury i nauki (Narodowe Centrum Nauki, wiodące jednostki naukowe).
Słabe strony	
1.	Deficyty w zakresie transferów technologii i innowacji pomiędzy środowiskami nauki i biznesu.
2.	Brak wystarczającego umiędzynarodowienia badań naukowych.
3.	Niewystarczające tempo przygotowywania terenów pod inwestycje.
4.	Niewykorzystany potencjał otoczenia lotniska.

KAPITAŁ SPOŁECZNY [SMART PEOPLE]	
Mocne strony	
1.	Atrakcyjność kulturowa Krakowa, przyciągająca potencjalnych nowych obywateli metropolii.
2.	Kapitał intelektualny – wysoki poziom wykształcenia.
3.	Korzystna sytuacja demograficzna (wraz z regionem oraz częścią Polski południowej).
4.	Wzrost aktywności mieszkańców w podejmowaniu decyzji poprzez udział w konsultacjach społecznych.
5.	Silnie rozwijająca się baza dydaktyczno-naukowa uczelni.
6.	Zaplecze intelektualne dla przemysłów kreatywnych.
7.	Historyczna wielokulturowość Krakowa, miasta współistniejących tradycji oraz przenikających się wzajemnie kultur.
8.	Bogata oferta edukacyjna i artystyczna krakowskich instytucji kultury (muzea, teatry, centra i ośrodki kultury, orkiestry, etc.) działających na rzecz integracji lokalnej społeczności.
9.	Bogate i różnorodne audytorium, przygotowane do odbioru różnorodnej oferty kulturalnej.
10.	Rosnąca pozycja krakowskich organizacji pozarządowych i ruchów obywatelskich.
Słabe strony	
1.	Niski poziom zaufania społecznego, niedostateczna współpraca sąsiedzka.
2.	Niesatysfakcjonująca jakość dialogu społecznego.
3.	Odptyw wysoko wykształconych ludzi z regionu i kraju.
4.	Odptyw mieszkańców z centrum miasta.
5.	Niedostateczne dostosowanie systemu kształcenia, do potrzeb rynku pracy.
6.	Niedostatecznie rozwinięty system „kształcenia przez całe życie”.
7.	Brak kooperacji pomiędzy uczelniami wyższymi Krakowa.
8.	Rozwarstwienie sektora organizacji pozarządowych.

JAKOŚĆ ŻYCIA [SMART LIVING]
Mocne strony
1. <i>Genius loci</i> („geniusz miejsca”).
2. Atrakcyjność zamieszkania wyrażona stabilną liczbą mieszkańców i poczuciem silnej więzi z miastem.
3. Bogate tradycje kulturowe – wysoka tożsamość kulturowa mieszkańców.
4. Wysoka jakość i unikatowość przestrzeni miejskich, atrakcyjne kulturowo i krajobrazowo środowisko Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego.
5. Powszechny dostęp do terenów zielonych.
6. Rozbudowana infrastruktura społeczna o znaczeniu metropolitalnym.
7. Historyczne, narodowe i kulturowe dziedzictwo Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego.
8. Atrakcyjność turystyczna Krakowa i Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego.
9. Oferty w dziedzinie sportu i rekreacji (również dla dzieci i młodzieży) oraz kultury i dziedzictwa narodowego stwarzające wiele możliwości zagospodarowania czasu wolnego.
10. Wzrost liczby mieszkań oddawanych do użytku.
Słabe strony
1. Osłabienie spójności społecznej, związane z tworzeniem się nowego typu społeczeństwa podmiejskiego, będącego konsekwencją procesów suburbanizacji i niekorzystnej gentryfikacji.
2. Brak wystarczającej integracji systemu transportowego w skali Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego, w tym wykorzystania istniejącej sieci kolejowej.
3. Brak dostatecznych ułatwień dla osób o ograniczonej mobilności.
4. Nierównomierny dostęp do infrastruktury komunalnej w strefie podmiejskiej Krakowa.
5. Nierówności w dostępie do usług publicznych w obrębie Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego.

MOBILNOŚĆ [SMART MOBILITY]
Mocne strony
1. Położenie na przecięciu szlaku transportowego wschód-zachód.
2. Podjęte decyzje dotyczące budowy północnej obwodnicy drogowej Krakowa oraz drogi ekspresowej S7.
3. Dynamiczny rozwój portu lotniczego.
4. Rozwinięty system rowerów miejskich.
Słabe strony
1. Postępujący proces suburbanizacji w skali Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego.
2. Niedostateczna integracja systemów transportowych – niewystarczająca ilość parkingów w systemie Parkuj i Jedź.
3. Niedostateczny rozwój układów komunikacji: kolejowej oraz kołowej, zwłaszcza w części północnej miasta.
4. Brak dobrze rozwiniętej i spójnej sieci dróg dla rowerów w Krakowie i Krakowskim Obszarze Metropolitalnym.
5. Niewystarczająco rozwinięta sieć transportu publicznego w obrębie Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego.
6. Nieodpowiedni stan infrastruktury drogowej oraz jej przepustowości.

ŚRODOWISKO NATURALNE [SMART ENVIRONMENT]	
Mocne strony	
1.	Atrakcyjność krajobrazowa i przyrodnicza Krakowa i Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego.
2.	Ochrona przyrody i krajobrazu z wykorzystaniem mechanizmów planistycznych.
3.	Efektywna gospodarka odpadami.
4.	Efektywna gospodarka ściekowa.
5.	Dobra jakość wody pitnej.
6.	Poprawa jakości i dostępu do terenów zielonych.
7.	System ciepłowniczy z wykorzystaniem wysokosprawnej kogeneracji
Słabe strony	
1.	Wysoki poziom zanieczyszczeń powietrza głównie ze źródeł powierzchniowych (niska emisja).
2.	Wysoki poziom zanieczyszczenia tlenkami azotu (źródła transportowe) w centralnych obszarach miasta i wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych.
3.	Zbyt wolna ewolucja postaw proekologicznych mieszkańców Krakowa i Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego.
4.	Niska wydajność energetyczna budynków mieszkaniowych oraz użyteczności publicznej.
5.	Niska dostępność infrastruktury kanalizacyjnej w skali Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego przy znacznej dynamice wzrostu liczby ludności.
6.	Niski udział odnawialnych źródeł energii (OZE) w bilansie energetycznym Krakowa i Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego.
7.	Pogarszający się klimat akustyczny miasta.
8.	Podatność miasta na niekorzystne skutki zmian klimatu (nawalne deszcze, gwałtowne wiatry, burze, susze, fale upałów, fale zimna, miejskie wyspy ciepła, zaburzenia cyrkulacji powietrza w mieście)
9.	Niedoskonałość systemu ochrony przeciwpowodziowej w skali Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego.

ZARZĄDZANIE [SMART GOVERNANCE]	
Mocne strony	
1.	Rozwój partycypacji społecznej w procesach zarządzania miastem.
2.	Instytucjonalizacja współpracy formalnej gmin Krakowskiego Obszaru Funkcjonalnego.
3.	Realizacja projektów z zakresu inteligentnego miasta.
4.	Rozwój nowoczesnych usług administracyjnych.
5.	Powstanie pierwszego w Polsce miejskiego parku kulturowego.
6.	Wdrażanie nowoczesnych metod zarządzania.
7.	Istnienie silnych marek w sferze kultury, w tym festiwale (np. Festiwal Kultury Żydowskiej, Festiwal Muzyki Filmowej, Festiwal Misteria Paschalia, Festiwal Teatrów Ulicznych)
8.	Powszechny dostęp do szerokopasmowego Internetu.
Słabe strony	
1.	Niewystarczająca kultura współpracy międzysektorowej (m.in. instytucje naukowe – administracja publiczna – podmioty gospodarcze).
2.	Brak efektywnych instrumentów stymulujących rozwój lokalnej aktywności mieszkańców.
3.	Negatywny wpływ procesów suburbanizacji na bazę dochodową miasta.
4.	Niewystarczające instrumenty polityki wspierania przedsiębiorczości.
5.	Niewystarczająca promocja markowych produktów kulturowych.

SZANSE I ZAGROŻENIA

GOSPODARKA [SMART ECONOMY]
Szanse
1. Wzrost powiązań i współpracy sieciowej Krakowa z innymi metropoliami Polski i Europy.
2. Umiejdzynarodowienie rynku usług finansowych dla biznesu i technologii informacyjnych.
3. Rozwój sektorów kreatywnych w tym przedsiębiorstw start-upowych.
4. Rozwój społeczeństwa informacyjnego.
5. Wzrost znaczenia turystyki kulturowej.
Zagrożenia
1. Brak wystarczającej ilości wysoko wykwalifikowanych kadr na rynku pracy.
2. Niewystarczający transfer wiedzy i technologii z nauki do biznesu.
3. Brak wystarczającego umiejdzynarodowienia firm z kapitałem polskim (w tym rodzinnych) w systemie globalnej gospodarki.
4. Brak siedzib central instytucji finansowych.
5. Wzrost emigracji osób wykształconych.

KAPITAŁ SPOŁECZNY [SMART PEOPLE]
Szanse
1. Wzrost świadomości samorządowej i obywatelskiej mieszkańców.
2. Rozwój aktywizmu miejskiego (ruchy obywatelskie, budżety partycypacyjne itp.).
3. Upowszechnianie demokracji bezpośredniej (m.in. rozwój budżetów partycypacyjnych).
4. Kształtowanie się nowej kultury miejskiej i związanych z nią stylów życia (w tym powroty do centrum miasta).
5. Rosnący poziom wykształcenia.
6. Wsparcie aktywizacji wybranych grup społecznych (np.: 50+, rodzin z dziećmi).
Zagrożenia
1. Niski poziom zaufania społecznego.
2. Niewystarczający poziom świadomości i edukacji obywatelskiej.
3. Niekorzystne trendy demograficzne.
4. Problemy mentalne i stereotypy uwarunkowane historycznie i kulturowo.
5. Polaryzacja społeczeństwa.

JAKOŚĆ ŻYCIA [SMART LIVING]
Szanse
1. Rozwój dialogu społecznego (konsultacje społeczne, wykorzystanie narzędzi informatycznych).
2. Wzrastająca świadomość obywatelska (w tym ruchy miejskie).
3. Upowszechnienie i wdrażanie narzędzi partycypacyjnych (w tym: budżet obywatelski, inicjatywa lokalna, konsultacje społeczne) odnoszących się do poziomu dzielnic.
4. Zwiększanie udziału różnych podmiotów w realizowaniu usług publicznych (partnerstwa).
5. Wzrost znaczenia procesów rewitalizacji tkanki miejskiej.
6. Rozwój e-usług publicznych i e-biznesu.
Zagrożenia
1. Rosnące rozwarstwienie społeczne.
2. Relatywnie niski poziom PKB <i>per capita</i> i poziom płac.
3. Brak wystarczających instrumentów dla przeciwdziałania procesowi suburbanizacji.
4. Niedostateczny dostęp mieszkańców do terenów zielonych i rekreacyjnych w bezpośrednim pobliżu miejsca zamieszkania.
5. Dysfunkcyjny wpływ obowiązującej Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym na powstającą zabudowę mieszkaniową.

MOBILNOŚĆ [SMART MOBILITY]
Szanse
1. Modernizacja, rozbudowa oraz integracja systemów transportowych.
2. Umiędzynarodowienie edukacji badań naukowych i biznesu (mobilność ludzi, idei, kapitału).
3. Funkcjonowanie w strefie Schengen.
4. Dynamiczny rozwój technologii informacyjnych.
Zagrożenia
1. Deficyty otwarcia komunikacyjnego Krakowa w kierunku południowym.
2. Słabe zakorzenienie lokalne biznesu międzynarodowego.
3. Brak wystarczająco wykształconej kultury mobilności (tradycje, przyzwyczajenia, deficyty mieszkaniowe).
4. Brak wystarczających narzędzi do kontroli dostępności centrum miasta samochodem osobowym (ograniczenia w zakresie wysokości opłat za parkowanie wynikające z ustawy o drogach publicznych).

ŚRODOWISKO [SMART ENVIRONMENT]
Szanse
1. Wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa.
2. Bliskie sąsiedztwo obszarów chronionych tworzących unikatowy krajobraz kulturowy (np. Ojcowski Park Narodowy, parki krajobrazowe).
3. Rozwój i wzrost popularności technologii opartych o odnawialne źródła energii (OZE).
4. Polityka klimatyczna i ekologiczna UE.
Zagrożenia
1. Zanieczyszczenie powietrza pochodzące również spoza Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego.
2. Wzrost ilości samochodów.
3. Niewystarczające działania w kierunku ograniczenia negatywnego wpływu komunikacji na środowisko.
4. Presja na zabudowę terenów cennych przyrodniczo i krajobrazowo, korytarzy ekologicznych, stref przewietrzania.

ZARZĄDZANIE [SMART GOVERNANCE]
Szanse
1. Stosowanie instrumentów partycypacji w zarządzaniu miastem i województwem (współzarządzanie).
2. Krajowa polityka w zakresie rozwoju regionalnego uwzględniająca instrument Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT).
3. Wojewódzka polityka rozwoju, uwzględniająca znaczenie tzw. Subregionu Krakowskiego dla rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzennego.
4. Wzrost wykorzystania technologii informatycznych w systemie zarządzania miastem i metropolią.
5. Dostępność środków UE w projektach innowacyjnych (nauka-biznes-samorząd).
Zagrożenia
1. Niski poziom zainteresowania lokalnej społeczności współzarządzaniem wynikający ze słabości kapitału społecznego, w tym braku zaufania.
2. Brak efektywnych narzędzi prawnych wspomagających partnerstwo publiczno-prywatne.

NASZ PLAN NA KRAKÓW

KRAKÓW – NOWOCZESNA METROPOLIA TĘTNIĄCA KULTURĄ, OTWARTA, BOGATA, BEZPIECZNA I PRZYJAZNA, DUMNA Z HISTORYCZNEGO DZIEDZICTWA, WSPÓLTWORZONA PRZEZ MIESZKAŃCÓW

MISJĄ KRAKOWA JEST TWORZENIE INTELIGENTNEJ METROPOLII, ZAPEWNIĄCEJ WYSOKĄ JAKOŚĆ ŻYCIA, BUDOWANIE KREATYWNEJ GOSPODARKI, KSZTAŁTOWANIE ŚRODOWISKA PRZESTRZENNEGO ORAZ ROZWÓJ KULTURY, POPRZEZ WSPÓŁPRACĘ PODMIOTÓW RÓŻNYCH SEKTORÓW ORAZ PARTNERSKIE WSPÓLDZIAŁANIE MIESZKAŃCÓW

Tak chcemy zmienić Kraków

- stawiamy na najważniejszy atut Krakowa - dziedzictwo kulturowe
- otwieramy się na wielokulturowość, nowe trendy, współpracę i partnerstwo,
- koncentrujemy się na prężnie i nowocześnie zarządzanej metropolii, tworzącej centrum ekonomiczno-gospodarcze,
- priorytetem jest bezpieczeństwo mieszkańców we wszystkich aspektach życia,
- gwarantujemy zrównoważony rozwój metropolii tworzącej swoisty ekosystem polegający na połączeniu dużego i małego biznesu, nauki, przyjaznego środowiska oraz bogatego dziedzictwa kulturowego
- inicjujemy współpracę samorządu i mieszkańców w ramach partnerstwa na rzecz wspólnego celu = rozwoju Krakowa, w którym chcemy żyć!

Chcemy równego traktowania i równych szans dla wszystkich mieszkańców Krakowa. Będziemy przeciwdziałać dyskryminacji ze względu na jakąkolwiek przesłankę.

KRAKÓW PRZYSZŁOŚCI TO INTELIGENTNA I NOWOCZESNA METROPOLIA

Kraków 2030 będzie otwartą i harmonijną metropolią o znaczeniu międzynarodowym w sferach innowacji, nauki, gospodarki i kultury. Chcemy potencjał Krakowa i Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego wykorzystać do budowy trwałego partnerstwa z innymi metropoliami Europy. Chcemy potencjał Krakowa ukierunkować na budowanie nowych relacji wewnętrznych, opartych na zaufaniu mieszkańców, instytucji i lokalnych środowisk. Chcemy potencjał Krakowa przekuć w silny wizerunek i stabilną pozycję miasta przyszłości.

Kraków dzisiaj

- PKB Krakowa dziś (rok 2014) to blisko 55 mln zł ;
- Kraków samotnie wypracowuje aż 54% PKB całego województwa małopolskiego,
- Dziś mieszka tu 765,3 tys. osób, a to oznacza, że Kraków jest drugim miastem w Polsce pod względem liczby mieszkańców. Co cieszy szczególnie tylko my mamy dodatni przyrost naturalny – w roku 2016 + 1807 osób i dodatnie saldo migracji na pobyt stały
- Potencjał demograficzny Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego jest jeszcze większy- ponad 1,5 mln osób.
- Każdego dnia Kraków stanowi centrum aktywności dla ponad 1,1 mln osób!
- Kraków ma najlepszą reputację w Polsce. Ranking miast wojewódzkich 2017
- W kategorii „Magnetyzm miast”– tylko Zakopane jest wyżej od Krakowa
- Kraków jest najbardziej rozpoznawalnym polskim miastem na świecie. Potwierdza to liczba odwiedzających miasto 12,1 mln osób, w tym 8,5 mln turystów. Zagraniczni turyści stanowili 31 % tej grupy. Szacunkowe wpływy z tego w roku 2016 wyniosły 5,4 mld zł
- Kraków to także najlepsze europejskie miasto dla turystów w 2015 roku Portal turystyczny Zoover! dał nam najwyższą ocenę 8.80pkt i nagrodę Zoover ward „The Best European City Trip 2015". Kraków zdeklasował Sewillę, Wenecję, a także Barcelonę, Pragę i Rzym.
- Uczestnikami kongresów i wydarzeń w Centrum Kongresowe ICE tylko w roku 2016 było blisko 250 tys. osób; Tauron Arena przyciągnęła na wydarzenia blisko 850 tys. osób
- MPL Kraków-Balice - największy regionalny port lotniczy w Polsce, w 2016 roku obsłużył prawie 5 mln pasażerów.

I. Kraków jutro: musimy mocniej otworzyć Kraków na świat.

Musimy stworzyć stabilny węzeł w sieci metropolii Polski, Europy i świata a to oznacza stwarzanie warunków sprzyjających lokowaniu w Krakowie prestiżowych instytucji o międzynarodowym znaczeniu. To oznacza większą aktywność w pozyskiwaniu dla Krakowa wydarzeń naukowych, gospodarczych, politycznych i kulturalnych. Tylko wówczas Kraków stanie się ważnym ośrodkiem międzynarodowym, w którym kreowane będą idee, widoczny będzie transfer wiedzy i innowacji.

Aktywności i działania:

1. Wzmocnić markę Krakowa jako miasta otwartego, tolerancyjnego, atrakcyjnego dla osób utalentowanych; miasta światowego dziedzictwa kulturowego i prężnego ośrodka akademickiego
2. Stworzyć ośrodek badań o mieście i metropolii
3. Wzmocnić relacje z Warszawą i innymi metropoliami Europy.
4. Rozwinąć współpracę instytucjonalną dla lokowania w Krakowie instytucji ponadregionalnych: społecznych, gospodarczych, naukowych i kulturalnych.
5. Włączyć Kraków w realizację wydarzeń o znaczeniu międzynarodowym (naukowe, innowacyjne, samorząd gospodarczy, kulturalne, sportowe), a także w rozwój turystyki kongresowej i biznesowej.
6. Stworzyć lepsze warunki dla infrastruktury drogowej i lotniczej, włączającej Kraków w sieć powiązań krajowych i europejskich, a to oznacza:
  - modernizację linii kolejowej E-30 Kraków – Katowice
  - realizację IV obwodnicy Krakowa
  - rozbudowę Międzynarodowego Portu Lotniczego Kraków - Balice

Wszystkie planowane działania mają wsparcie w:

Politykach

- Polityce transportowej dla Miasta Krakowa

Programach strategicznych

- Programie wspierania relacji sieciowych Krakowa z metropoliami Polski, Europy i świata (planowany)
- Programie Strategicznym Promocji Miasta
- Strategii Rozwoju Turystyki

II. Kraków jutro: Skoordynowane wykorzystanie potencjałów Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego.

Musimy skoordynować wykorzystywanie potencjałów Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego i wzmocnić pozycję Krakowa - stolicy jednego z najsilniejszych w kraju obszarów metropolitalnych.

Aktywności i działania:

1. Stworzenie wspólnej oferty dla inwestorów, przedsięwzięć kulturalnych, naukowych, turystycznych i rekreacyjnych
2. Wypracowanie zasad wspólnego działania w najtrudniejszych dla miasta obszarach: usprawnieniu transportu, walki z zanieczyszczeniem powietrza, dbałością o mądre zagospodarowanie przestrzenne i poszerzanie terenów inwestycyjnych.
3. Budowa platformy współpracy dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) / Krakowskiego Obszaru Funkcjonalnego (KrOF) dla Gmin Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego (KOM)
4. Zintensyfikowanie współpracy KOM z Konurbacją Górnośląską (Metropolia Śląsko – Zagłębiowska)
5. Wprowadzenie ułatwień komunikacyjnych dla mieszkańców, a konkretnie:
  - integracja biletowa wszystkich środków transportu w KOM
  - Szybka Kolej Aglomeracyjna (SKA)
  - Budowa węzłów przesiadkowych – integracja z Szybką Koleją Aglomeracyjną (SKA) i komunikacją zbiorową
  - Konsekwentne prowadzenie inwestycji w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT)
  - Budowa parkingów w systemie Park & Ride
  - Budowa dróg dla rowerów – powiązania z gminami Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego (KOM)
  - Budowa połączeń radialnych do III obwodnicy

Wszystkie planowane działania mają wsparcie w:

Politykach

- Strategii KOM
- Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT)

Programach strategicznych

- Programie Strategicznym Promocji Miasta
- Strategii Rozwoju Turystyki

- Programie budowy dróg dla rowerów
- Programie obsługi parkingowej dla miasta Krakowa
- Planie zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Gminy Miejskiej Kraków oraz gmin sąsiadujących, z którymi Gmina Miejska Kraków zawarła porozumienie w zakresie organizacji publicznego transportu zbiorowego.

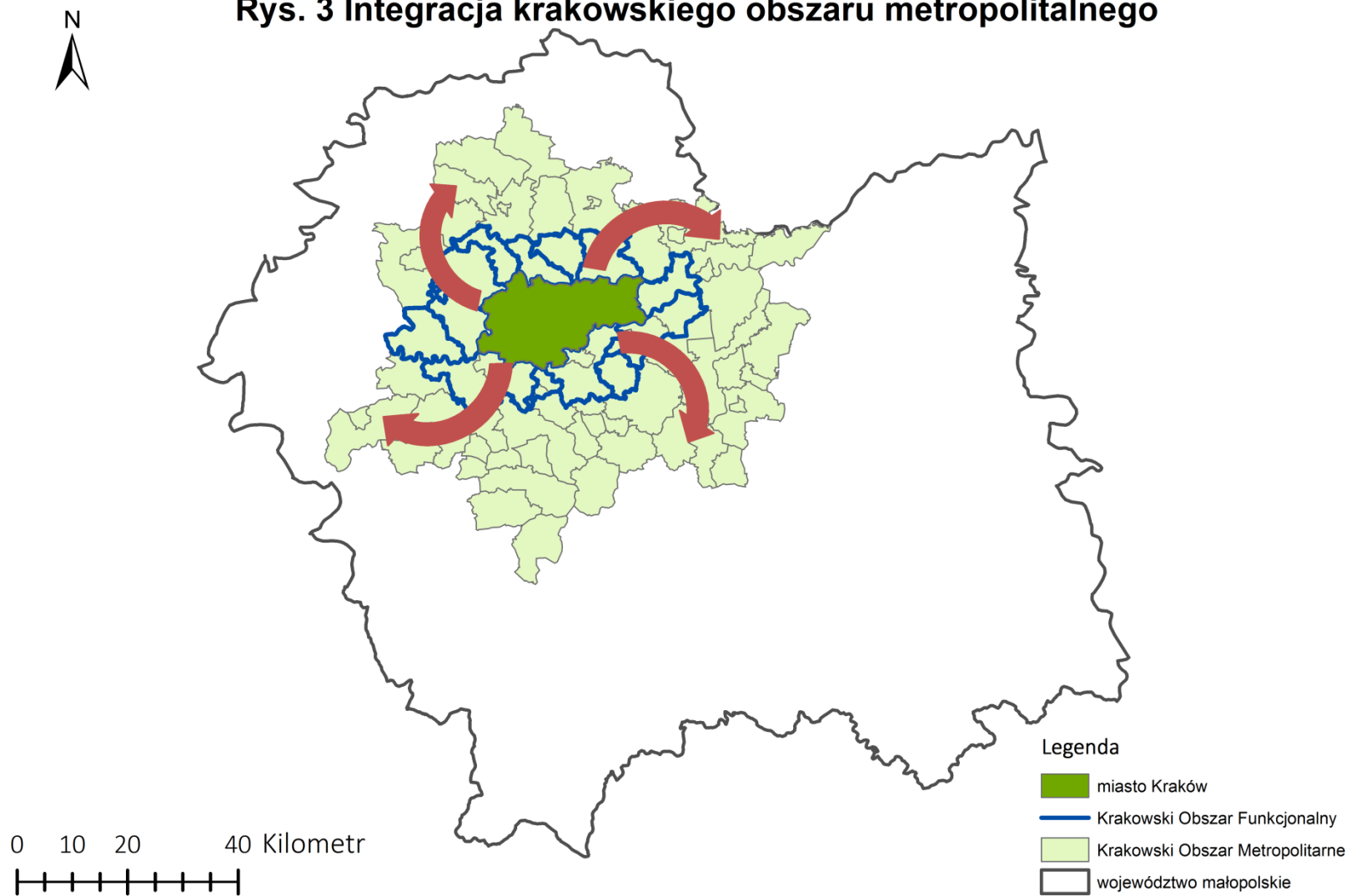
Wskaźniki osiągnięcia celu strategicznego I

Wskaźnik	Wskaźnik mierzy...	Stan aktualny 2016	2030
Liczba placówek dyplomatycznych (ambasady i konsulaty) oraz siedzib instytucji międzynarodowych	Międzynarodową pozycję Krakowa związaną ze zdolnością do przyciągania instytucji międzynarodowych	32	utrzymanie 2. miejsca w rankingu w kraju
Liczba osób odwiedzających Kraków/ Liczba turystów ogółem / w tym turystów zagranicznych	Międzynarodową i ogólnopolską pozycję Krakowa związaną ze zdolnością do przyciągania turystów.	12 150 000/ 8 500 000/2 650 000	trend wzrostowy
Udział studentów zagranicznych w ogólnej liczbie studentów	Międzynarodową pozycję Krakowa związaną ze zdolnością do przyciągania zagranicznych studentów	5,23%	silny trend wzrostowy
Liczba firm z kapitałem zagranicznym z siedzibą w Krakowie	Międzynarodową pozycję Krakowa związaną ze zdolnością do przyciągania zagranicznych inwestorów	1 344 (2015)	2 065 osiągnięcie 2. miejsca w kraju
Liczba spółek giełdowych z siedzibą w Krakowie	Ogólnopolską pozycję Krakowa związaną ze zdolnością do przyciągania biznesu	22 (2016)	osiągnięcie 2. miejsca w kraju
Liczba uczestników wydarzeń organizowanych przez Krakowskie Biuro Festiwalowe (KBF)	Międzynarodową i ogólnopolską pozycję Krakowa związaną z działalnością kulturalną wyrażoną zdolnością miasta do przyciągania uczestników najważniejszych festiwali	372 446	trend wzrostowy
Liczba pasażerów obsłużonych przez Międzynarodowy Port Lotniczy Kraków-Balice	Dostępność Krakowa w ruchu lotniczym	4 983 645	Ok. 7 000 000
Odsetek mieszkańców powiatów w zasięgu	Dostępność Krakowa w ruchu drogowym. Wskaże ona zakres	72%	73,4%

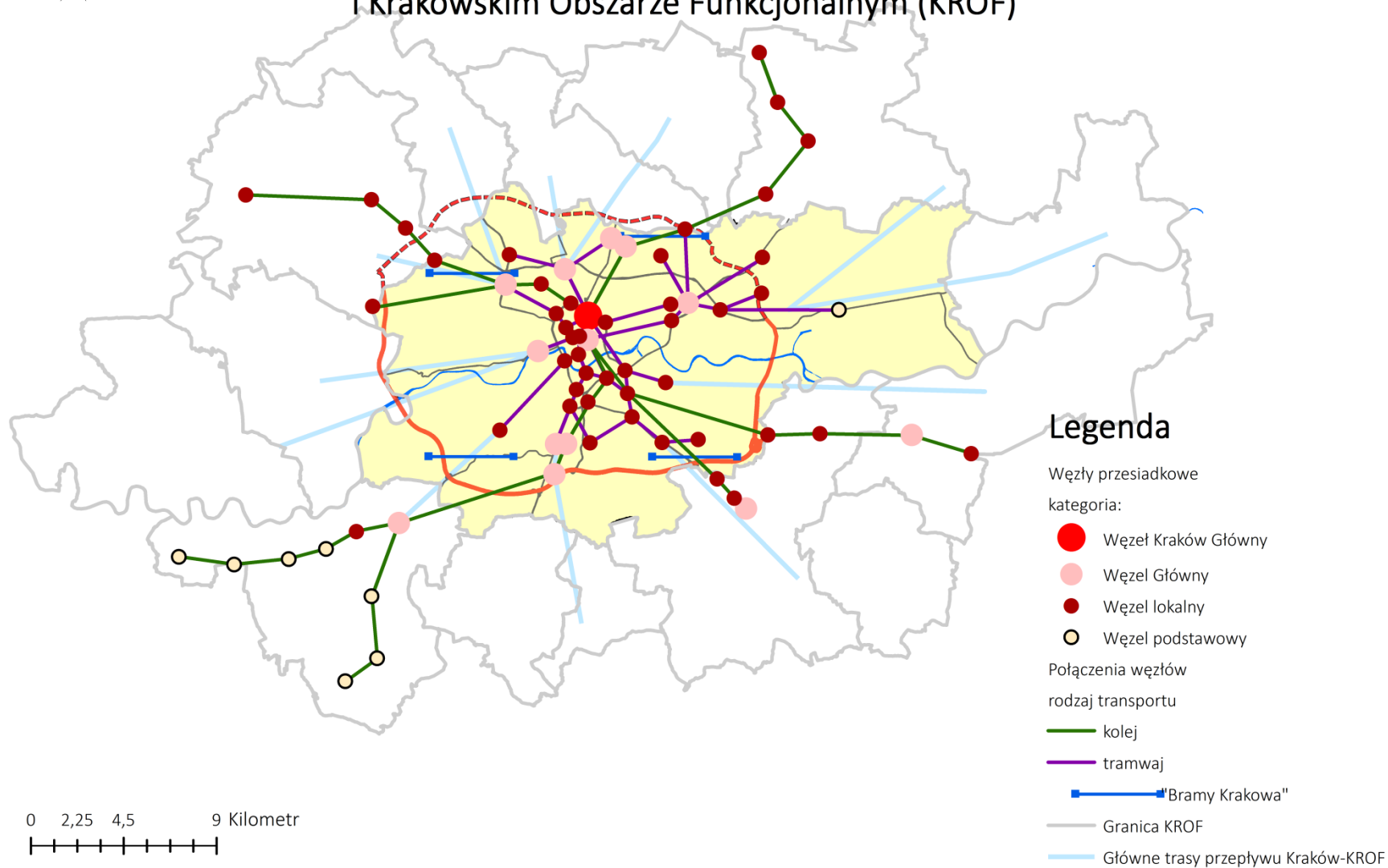
transportu drogowego dojazdu do Krakowa (izochrona 60 minut)	populacji województwa małopolskiego będącej potencjalnymi użytkownikami miasta.		
Liczba pasażerów ruchu kolejowego (Szybka Kolej Aglomeracyjna)	Dostępność Krakowa w kolejowym ruchu aglomeracyjnym	4,8 mln	12,9 mln (2020)
Saldo migracji na pobyt stały ludności Krakowa	Atrakcyjność Krakowa jako miejsca do życia i zjawisko suburbanizacji	1 807	1 642
Saldo migracji na pobyt stały ludności sąsiadujących powiatów		3185	5 580
Wskaźnik naddatku czasu poświęconego na podróż w stosunku do sytuacji braku utrudnień w ruchu	Utrudnienia w komunikacji (korki) mające związek z mobilnością mieszkańców Krakowa oraz ich zadowolenie z możliwości poruszania się po mieście	38%	Utrzymanie lub zmniejszanie wartości wskaźnika

Rys. 3 Integracja krakowskiego obszaru metropolitalnego

Rys.4 Integracja systemów transportowych w Krakowie i Krakowskim Obszarze Funkcjonalnym (KROF)

KRAKÓW PRZYSZŁOŚCI TO NOWOCZESNA GOSPODARKA I OGROMNY POTENCJAŁ NAUKOWY

Chcemy potencjał Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego i potencjał Krakowa wykorzystać do budowy nowoczesnej, innowacyjnej i silnej gospodarki opartej na wiedzy. Chcemy w tę budowę zaangażować lokalny potencjał intelektualny, najwyższej jakości kadry i dostępne – wciąż rozbudowywane zaplecze naukowe.

Kraków dzisiaj

- W rankingu atrakcyjności inwestycyjnej Kraków plasuje się na 1. miejscu w Europie i 8. miejscu na świecie. (Tholons Top 100 Outsourcing Destinations)
- Kraków został uznany za doskonałe miejsce dla międzynarodowych usług ze względu na dostępność dobrych specjalistów, atrakcyjne warunki do prowadzenia biznesu i wysoką jakość życia.
- W Polsce działa 2700 startupów, z czego blisko 300 (11%) zarejestrowanych jest w Krakowie (Raport Polskie Startupy 2016)
- Niemal 233 tys. osób pracuje w sektorze przedsiębiorstw Krakowa.
- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto – 4 431 PLN, jest niestety wciąż niższe niż w innych największych miastach Polski: Wrocławiu (4 569,88 PLN), aglomeracji śląskiej (4 812,37 PLN) i w Warszawie (5 585,89 PLN).
- W Krakowie w branży zaawansowanych usług technologicznych działa 76 międzynarodowych firm.
- Rynek pracy KOM tworzą dziś osoby mieszkające w promieniu 50 km od Krakowa. To już blisko 2,5 mln .
- Stopa bezrobocia w samym Krakowie (3,3%) jest znacząco niższa od wskaźników bezrobocia w województwie małopolskim (6%) i sytuacji w całym kraju (7,4%) – dane z 2017 roku..
- Najprężniej rozwijający się sektor BPO zatrudnia blisko 212 tys. pracowników; ponad 28% z nich pracuje w Krakowie (60 tys osób w160 firmach)
- W sektorze IT pracuje ok. 41% zatrudnionych w BPO.
- Kraków jest drugim największym rynkiem biurowym w Polsce. Nowoczesna powierzchnia biurowa dostępna do użytku to ponad 900 tys m kw.
- Potencjał naukowo-badawczy tworzą 23 uczelnie wyższe oraz 37 instytuty badawcze i ośrodki badawczo-rozwojowe B+R.
- Uniwersytet Jagielloński od lat jest jedną z dwóch najwyżej notowanych uczelni w kraju.
- Kraków posiada wyjątkową w skali kraju infrastrukturę badawczo – rozwojową (Prometeusz – najszybszy superkomputer w kraju, Synchrotron – jedyny taki obiekt w Polsce).
- W 2016 roku Kraków na miejsce studiów wybrało prawie 175 tys. osób; to drugie po Warszawie akademickie centrum w Polsce

- Co roku studia w Krakowie kończy ok. 50 tys. absolwentów, z tego prawie 17 tys. stanowią absolwenci kierunków technicznych. (dla porównania –w Warszawie 13 tys. osób)

I. Kraków jutro: musimy mocniej rozwinąć współpracę na linii nauka – biznes - samorząd .

Aktywności i działania:

1. Wzmocnimy współpracę pomiędzy środowiskami nauki, biznesu i samorządu.
2. Włączymy przedstawicieli biznesu i nauki w strategiczne zarządzania miastem
3. Rozwiniemy aktywność kongresową oraz turystykę biznesową
4. Będziemy rozwijać otwarte systemy dostępu do informacji publicznych *Open Data* dla wszystkich potencjalnych interesariuszy
5. Zwiększymy atrakcyjność Krakowa dla lokowania konkurencyjnych w skali międzynarodowej usług badawczo-rozwojowych, w tym: technologicznych i laboratoryjnych.
6. Zwiększymy zaangażowanie Miasta w pozyskiwanie utalentowanych kadr o najwyższych kwalifikacjach
7. Kraków będzie inicjatorem wdrażania projektów rozwojowych powstających we współpracy środowisk biznesu, nauki, organizacji pozarządowych
8. Wizerunek nowoczesnej metropolii budować będziemy w oparciu o potencjał krakowskiego ośrodka akademickiego
9. Będziemy wspierać zaangażowanie krakowskiego ośrodka akademickiego w międzynarodowych sieciach współpracy oraz zwiększymy zainteresowanie Krakowem wśród studentów zagranicznych .
10. Zintensyfikujemy współpracę przy organizacji prestiżowych wydarzeń na skalę europejską i światową
11. Tworzyć będziemy staże zawodowe i nowe miejsc pracy dla osób z najwyższymi kompetencjami zawodowymi
12. Rozwiniemy strategiczny projekt: Kraków – Nowa Huta Przyszłości
13. Przygotujemy tereny dla realizacji projektów strategicznych (Balice, Płaszów –Rybitwy)
14. Stworzymy platformę współpracy nauki z innowacyjnymi firmami
15. Otworzymy ośrodek badań o mieście i metropolii
16. Powstanie Centrum Nauki „Kopernik”

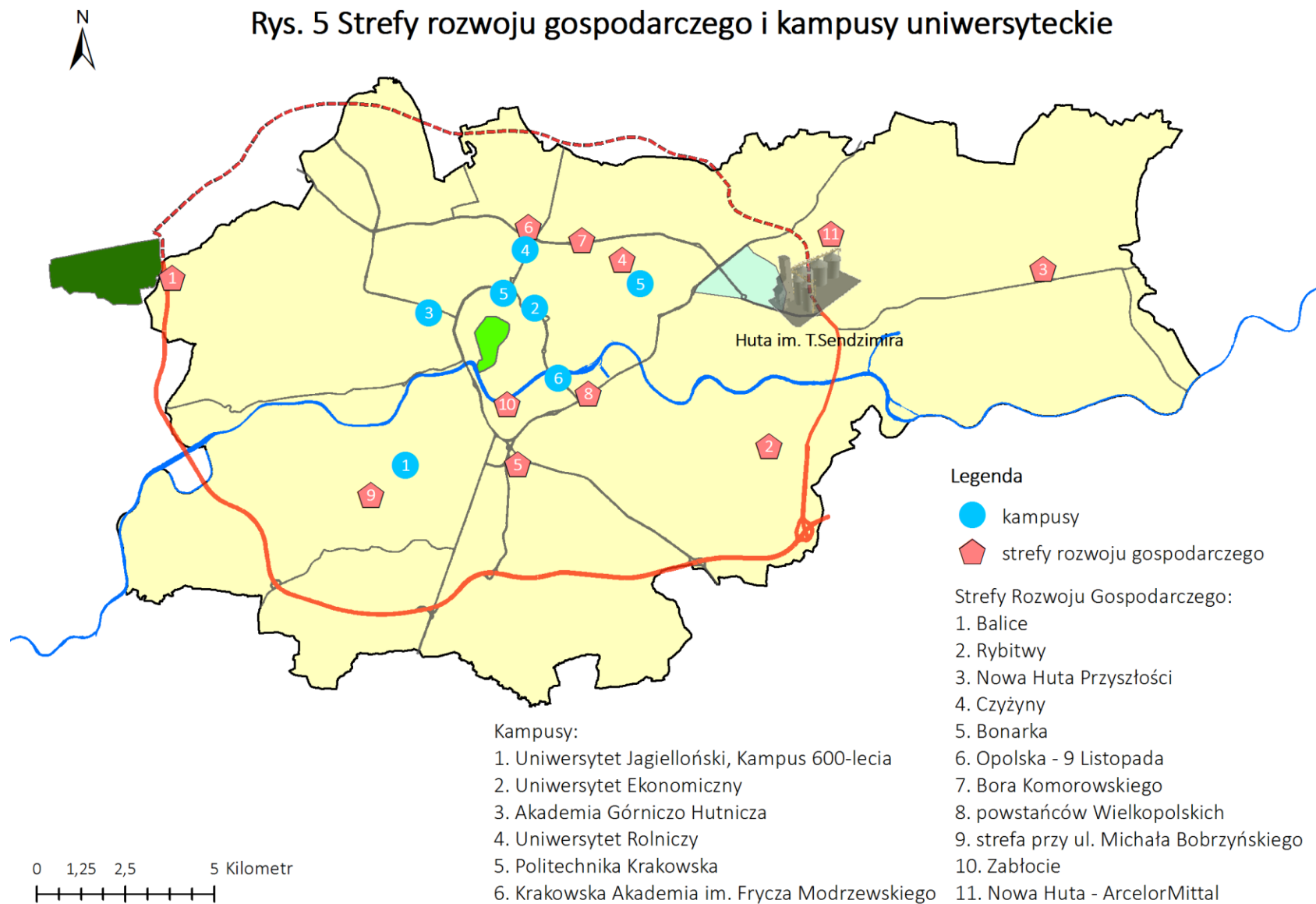
Wszystkie planowane działania mają wsparcie w:

Programach strategicznych

- Krakowskim Programie Wspierania Przedsiębiorczości i Rozwoju Gospodarczego Miasta
- Programie Promocji Zatrudnienia, Aktywizacji Zawodowej dla Gminy Miejskiej Kraków

- Strategii Rozwoju Turystyki
- Programie Strategicznym Promocji Miasta
- Programie współpracy Miasta z Krakowskim Ośrodkiem Akademickim (planowany)

Rys. 5 Strefy rozwoju gospodarczego i kampusy uniwersyteckie

II. Kraków jutro: musimy silniej wspierać innowacyjność przedsiębiorstw.

Chcemy tworzyć warunki dla rozwoju lokalnych start upów oraz stymulować w Krakowie rozwój przyjaznego ośrodka gospodarczo – naukowego dla inteligentnych technologii

Aktywności i działania:

1. Będziemy prowadzić stabilną i pro-gospodarczą politykę miasta,
2. Rozwiniemy atrakcyjną ofertę inwestycyjną Krakowa
3. Będziemy stymulować transfer wiedzy pomiędzy środowiskami nauki i biznesu
4. Wprowadzimy mechanizmy wsparcia dla firm świadczących wysoko wyspecjalizowane usługi dla biznesu oraz instrumenty finansowe i usługi związane z technologiami informacyjnymi (IT).
5. Wprowadzimy system wsparcia dla startupów oparty na współpracy z lokalnym środowiskiem przedsiębiorców
6. Udostępnimy przestrzeń miejską dla działań innowacyjnych, inkubacyjnych i akceleryacyjnych.
7. Udostępnimy miejskie nieruchomości, na potrzeby przedsiębiorców, zgodnie z polityką gospodarczą Miasta
8. Wprowadzimy ulgi podatkowe wspomagające rozwój firm, zgodnie z polityką gospodarczą Miasta
9. Przygotujemy ofertę terenów inwestycyjnych z dostępnością komunikacyjną i wyposażeniem infrastrukturalnym
10. Zrealizujemy projekt: Kraków – Nowa Huta Przyszłości
11. Przygotujemy tereny dla realizacji projektów strategicznych (Balice, Płaszów –Rybitwy)
12. Uruchomimy platformę informacyjną dla przedsiębiorców.

Wszystkie planowane działania mają wsparcie w:

Politykach:

- Polityce gospodarczej miasta (planowany)
- Polityce gospodarowania mieniem gminy (planowana)

Programach strategicznych

- Krakowskim Programie Wspierania Przedsiębiorczości i Rozwoju Gospodarczego Miasta

III. Kraków jutro: chcemy rozwijać system kształcenia dostosowany do potrzeb gospodarki opartej na wiedzy

Chcemy uzyskać najwyższy w kraju poziom edukacji przedszkolnej i szkolnej. Chcemy od najmłodszych lat rozwijać kreatywność, kompetencje i postawy przedsiębiorcze wśród mieszkańców Krakowa. Chcemy stymulować różnorodne formy kształcenia ustawicznego z wykorzystaniem miejskich, społecznych i prywatnych. Chcemy wspierać krakowski ośrodek akademicki a także zintensyfikować współpracę dla lepszego dopasowania systemu kształcenia do potrzeb rynku pracy.

Aktywności i działania:

1. Wprowadzimy preferencyjne formy kształcenia postaw i kompetencji przedsiębiorczych wśród mieszkańców Krakowa.
2. Wprowadzimy ściśle dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb globalnego rynku pracy.
3. Rozwiniemy ofertę kształcenia języka angielskiego orazi kultury polskiej dla cudzoziemców.

Wszystkie planowane działania mają wsparcie w:

Programach strategicznych

- Programie Rozwoju Edukacji (planowany)
- Krakowskim Programie Wspierania Przedsiębiorczości i Rozwoju Gospodarczego Miasta
- Programie Promocji Zatrudnienia, Aktywizacji Zawodowej dla Gminy Miejskiej Kraków

Wskaźniki osiągnięcia celu strategicznego II

Wskaźnik	Wskaźnik mierzy...	Stan aktualny 2016	2030
Wysokość dofinansowania projektów badawczych w krakowskich uczelniach ze środków Narodowego Centrum Nauki i Narodowe Centrum Badań i Rozwoju	Zdolność środowiska akademickiego do wykorzystywania zewnętrznego finansowania oraz realizowania projektów badawczych spotykających się z uznaniem instytucji przyznających dofinansowanie	428 mln zł (2015)	Silny trend wzrostowy
Liczba publikacji krakowskich uczelni	Działalność środowiska akademickiego wyrażoną liczbą publikacji	5 737 (2015)	trend wzrostowy
Liczba absolwentów studiów na kierunkach technicznych	Kapitał ludzki miasta w zakresie absolwentów kierunków technicznych niezbędnych w technologicznych przedsiębiorstwach oraz działalności start upów	8 289	utrzymanie 1. miejsca w kraju
Pozycja najlepszej krakowskiej uczelni w rankingu „Perspektyw”	Atrakcyjność oraz kondycja krakowskich uczelni wyższych wyrażona pozycją w ogólnopolskim rankingu	2	utrzymanie 2. miejsca w kraju
Odsetek mieszkańców posiadających wyższe wykształcenie	Kapitał ludzki miasta wyrażony odsetkiem osób z wyższym wykształceniem	32% (2011)	niewielki trend wzrostowy
Średni wynik egzaminów maturalnych w stopniu podstawowym z matematyki	Średni wynik egzaminów maturalnych w stopniu podstawowym z matematyki	65%	trend wzrostowy
Odsetek uczniów przystępujących do egzaminów maturalnych w stopniu rozszerzonym z matematyki	Odsetek uczniów przystępujących do egzaminów maturalnych w stopniu rozszerzonym z matematyki	39%	trend wzrostowy
Średni wynik egzaminów maturalnych w stopniu podstawowym z języka polskiego	Średni wynik egzaminów maturalnych w stopniu podstawowym z języka polskiego	65%	trend wzrostowy
Odsetek uczniów przystępujących do egzaminów maturalnych w stopniu rozszerzonym z języka angielskiego	Odsetek uczniów przystępujących do egzaminów maturalnych w stopniu rozszerzonym z języka angielskiego	70%	trend wzrostowy
Odsetek mieszkańców w wieku produkcyjnym	Odsetek mieszkańców w wieku produkcyjnym	61%	52%
Zatrudnienie w sektorze usług	Zatrudnienie w sektorze usług	79%	87%
Skumulowana powierzchnia biurowa na wynajem w Krakowie	Przestrzeń biurowa dostępna dla nowoczesnych gałęzi gospodarki	915 800 (2016)	Trend wzrostowy

KRAKÓW PRZYSZŁOŚCI TO MIASTO KULTURY I MIASTO KREATYWNYCH TWÓRCÓW

Chcemy lepiej wykorzystać dziedzictwo historyczne i potencjał kulturowy Krakowa do budowy nowoczesnej metropolii oddziałującej w skali europejskiej i globalnej. Chcemy rozwijać kreatywność mieszkańców; budować wspólnotę otwartych obywateli. Chcemy utrzymać bogactwo, różnorodność i wysoką jakość oferty kulturalnej.

Kraków dzisiaj

- Od roku 1978 roku Kraków znajduje się na pierwszej Liście światowego dziedzictwa UNESCO. Wyróżnione wpisem na listę zostały również zabytkowe kopalnie soli: w Wieliczce (1978) i Bochni (2013); zespół architektoniczny i park pielgrzymkowy w Kalwarii Zebrzydowskiej (1999).
- To właśnie w Krakowie znajduje się największa liczba – ok. 4,3 mln sztuk – muzealiów w kraju (przedmioty o trwałej wartości kulturowej należące do zbiorów muzealnych). W rejestrze zabytków znajduje się 1 207 obiektów.
- 4,5 mln osób z kraju i zagranicy zwiedziło krakowskie muzea (dane za rok 2016)
- Tylko w 2016 roku w Krakowie zorganizowano 98 festiwali; w tym samym roku ponad 600 tys. osób uczestniczyło we wszystkich krakowskich wydarzeniach kulturalnych
- Wśród 84 bibliotek działających w Krakowie – najstynniejsza Biblioteka Jagiellońska pełni funkcję biblioteki narodowej.
- 3 100 absolwentów kierunków kreatywnych w ostatnich latach opuściło krakowskie uczelnie

I. Kraków jutro: miasto europejskiej stolicy kultury!

Będziemy systematycznie poszerzać ofertę prestiżowych wydarzeń kulturalnych Krakowa. Będziemy wzmacniać najlepsze istniejące marki i produkty dotychczasowej wydarzeń i wspierać twórców nowych aktywności z dziedziny kultury. Będziemy budować wizerunek Krakowa – miasta dziedzictwa, miasta festiwalowego, kongresowego i miasta kreatywności. Wszystkim mieszkańcom Krakowa zapewnimy równy dostęp do wydarzeń kulturalnych i wprowadzimy innowacyjne rozwiązania w zarządzaniu kulturą.

Aktywności i działania:

1. Rozwój i promocja kluczowych produktów kulturowych
2. Ochrona dziedzictwa kulturowego (materialnego i niematerialnego oraz digitalizacja zasobów kultury)
3. Wykreowanie nowych marek dzielnic kultury, animacja życia artystycznego w dzielnicach, ochrona pejzażu kultury w turystycznych częściach Krakowa

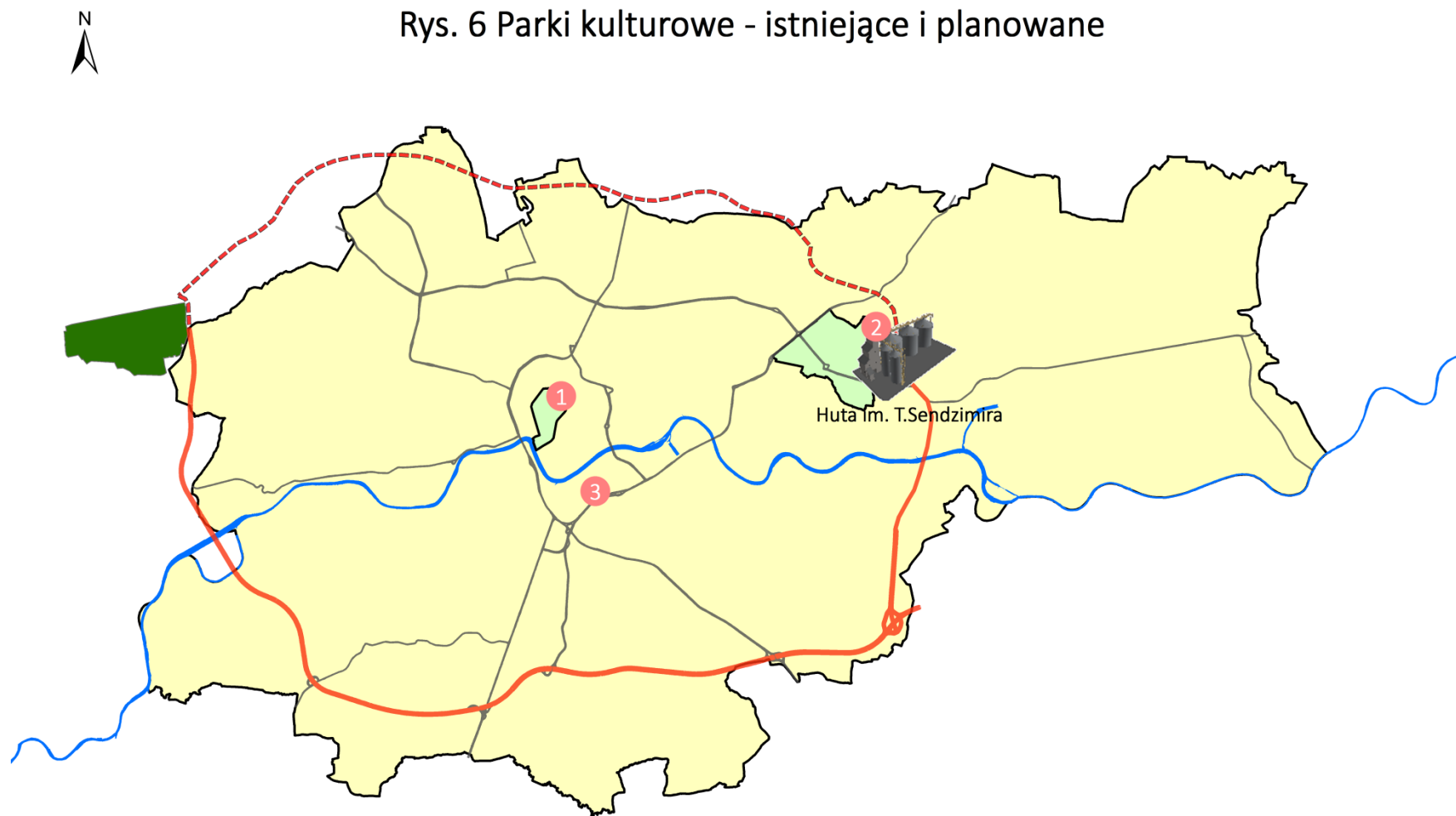
4. Integracja działań środowisk/institucji na rzecz wspólnego budowania marki ‘Kraków – miasto festiwalowe’.
5. Wsparcie finansowe dla właścicieli zabytków i branż zanikających (księgarnie, antykwariaty, galerie).
6. Wsparcie debiutantów i młodych artystów; promocja ich twórczości w kraju i za granicą.
7. Z myślą o krakowskich artystach - stworzenie bogatej oferty programów grantowych i stypendialnych
8. Stymulowanie transferu wiedzy, doświadczeń i najnowszych trendów w sektorze kultury, kreatywności i dziedzictwa.
9. Wspieranie rozwoju turystyki religijnej
10. Aktywne wykorzystanie członkostwa w globalnej sieci miast kreatywnych UNESCO oraz w międzynarodowych sieciach współpracy w obszarach ochrony dóbr kultury i kreatywności.
11. Wśród strategicznych projektów zaplanowanych do roku 2030 znalazły się: Krakowskie Noce, Wianki – Święto Muzyki, Dni Krakowa, Centrum Muzyki, modernizacja Galerii Sztuki Współczesnej Bunkier Sztuki, Krzysztoforzy od nowa - Muzeum Kompletne, modernizacja i adaptacja siedziby Muzeum Historii Fotografii, Skład Solny: Centrum Literatury / Planeta LEM.

Wszystkie planowane działania mają wsparcie w:

Programach strategicznych

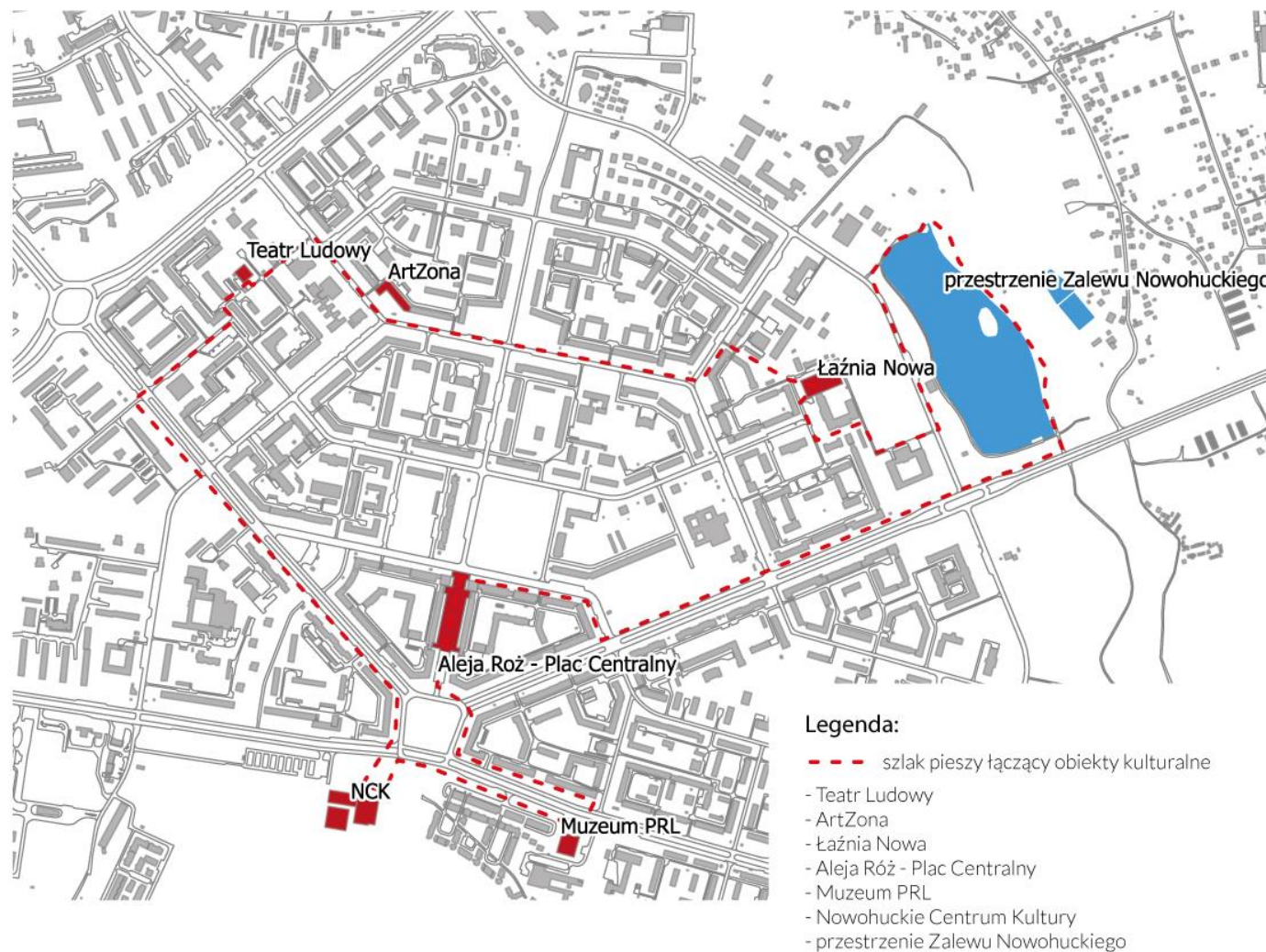
- Programie Rozwoju Kultury w Krakowie do roku 2030
- Miejski Programie Rewitalizacji Krakowa
- Programie Opieki nad Zabytkami Gminy Miejskiej Kraków
- Programie „Kraków - Miasto Literatury UNESCO”
- Programie „Kraków – Miasto Kreatywne”
- Programie „Kraków – Miasto Festiwalowe”

Rys. 6 Parki kulturowe - istniejące i planowane

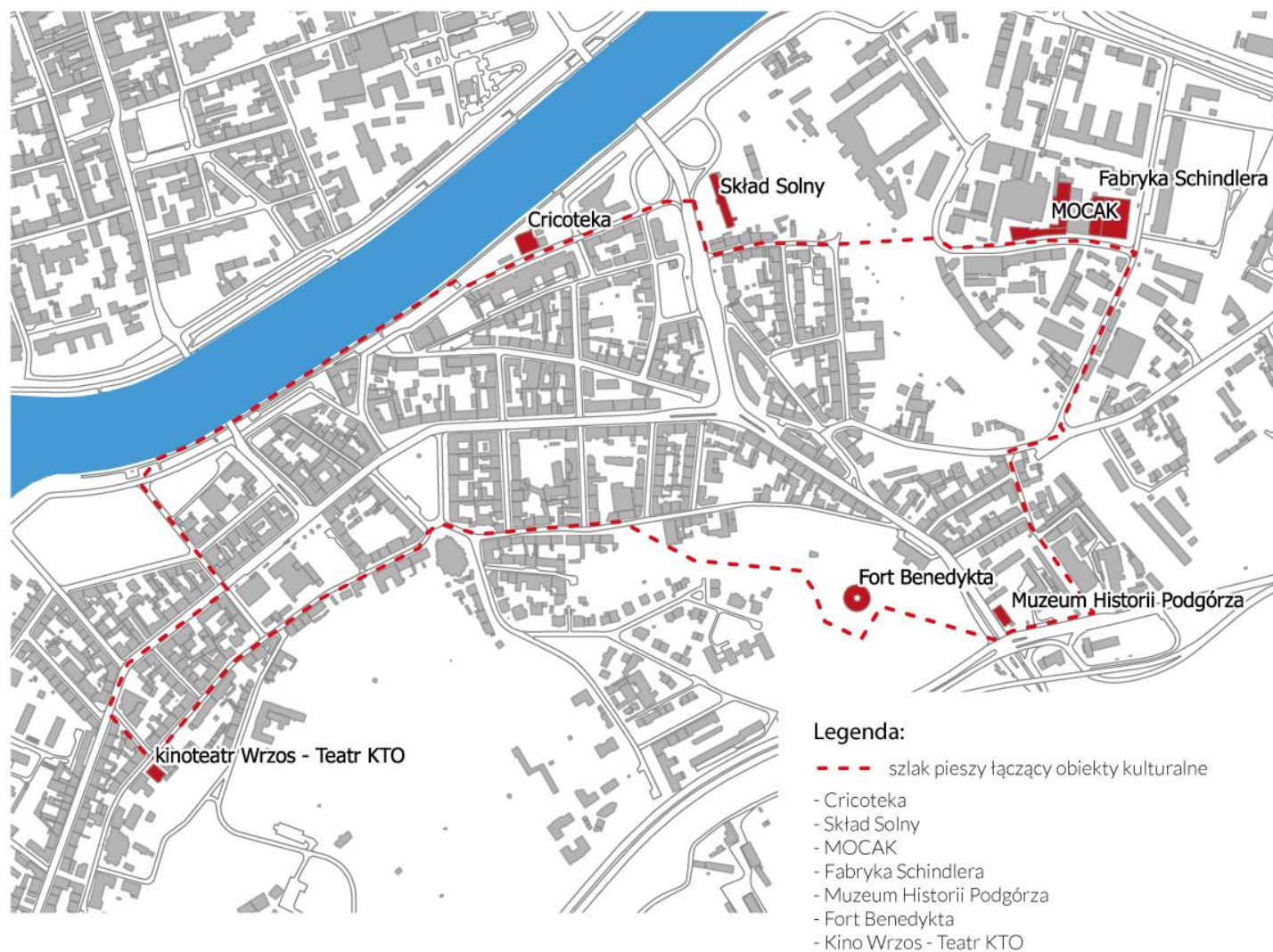

- Parki Kulturowe:
1. Park Kulturowy Stare Miasto
  2. Planowany Park Kulturowy Nowa Huta - w opracowaniu
  3. Planowany Park Kulturowy Stare Podgórze - Krzemionki

Rys.7 - dzielnica kultury - Nowa Huta

Rys.8 - dzielnica kultury - Podgórze

II. Kraków jutro: wysokie kompetencje kulturalne mieszkańców

Wykorzystując potencjał placówek kulturalnych (samorządowych oraz niepublicznych) chcemy kreować kompetencje kulturalne różnych grup mieszkańców i wzmocnić wizerunek Krakowa jako najlepszego miasta do zamieszkania, życia, odpoczynku i pracy. Chcemy poprawiać jakość edukacji kulturowej tj. kompetencji w czytaniu i interpretacji kodów kulturowych oraz potrzeb uczestnictwa w życiu kulturalnym i artystycznym, w tym współdziałanie i współtworzenie.

Aktywności i działania:

1. Artystom i twórcom kultury stworzymy dogodne warunki do rozwoju i pracy w Krakowie.
2. Wspierać będziemy integrację i współpracę domów, centrów kultury i młodzieżowych domów kultury, szczególnie w podejmowaniu niestandardowych aktywności z zakresu edukacji kulturalnej i artystycznej
3. Stworzymy platformy wymiany wiedzy i doświadczeń dla twórców, artystów oraz podmiotów sektora kultury, biznesu i turystyki
4. Będziemy starać się lepiej wykorzystywać istniejącą infrastrukturę i doprowadzić do powstawania nowych wielofunkcyjnych obiektów.
5. Ograniczymy bariery i rozwiniemy zrównoważony dostęp do mieszkańcom z tzw. grup wykluczonych.
6. Rozwiniemy systemowe wsparcie twórców i artystów (konkursy ofert, granty, stypendia, nagrody)+

Wszystkie planowane działania mają wsparcie w:

Programach strategicznych

- Programie Rozwoju Kultury w Krakowie do roku 2030
- Program „Kraków - Miasto Literatury UNESCO”

Wskaźniki osiągnięcia celu strategicznego III

Wskaźnik	Wskaźnik mierzy...	Stan aktualny 2106	2030
Liczba uczestników imprez artystyczno-rozrywkowych	Uczestnictwo mieszkańców Krakowa w kulturze.	606 081	trend wzrostowy
Odsetek czytelnictwa (1 lub więcej książek w ciągu roku)	Czytelnictwo mieszkańców związane ze strategią kultury, która pozycjonuje Kraków jako miasto książek.	79% (2015)	trend wzrostowy
Odsetek mieszkańców korzystających z wybranych usług kulturalnych (teatr, muzeum, galeria, filharmonia, opera)	Uczestnictwo mieszkańców Krakowa w kulturze	64%	trend wzrostowy
Zadowolenie mieszkańców z dostępnej oferty kulturalnej	Ofertę kulturalną Krakowa skierowaną do mieszkańców.	76%	trend wzrostowy
Liczba podmiotów w sekcji PKD kultura, rozrywka i rekreacja	Kapitał ludzki miasta wyrażony wielkością sektora kreatywnego (część rynku tworzonego przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą związaną z kulturą)	2 433	trend wzrostowy
Liczba absolwentów uczelni kierunków kreatywnych (połączenie działalności artystycznej z przedsiębiorczością)	Kapitał ludzki miasta wyrażony dostępną dla sektora kreatywnego kadrą absolwentów.	3 139	2. miejsce w kraju

KRAKÓW PRZYSZŁOŚCI TO MIASTO PRZYJAZNE DO ŻYCIA

Bezpieczeństwo, komfort i wysoka jakość życia mieszkańców Krakowa jest priorytetem wszystkich działań Strategii. Chcemy udostępnić nowe przestrzenie publiczne, rozumiane jako miejsca spotkań, aktywności, integracji społecznej, wymiany poglądów oraz dialogu; chcemy poprawić standardy jakości środowiska i zrewitalizować przestrzeń miejską. Chcemy zapewnić wysoki poziom bezpieczeństwa, powszechny dostęp do usług publicznych i rozwijać przyjazny, ekologiczny i efektywny system transportowy, z uprzywilejowaniem transportu zbiorowego. Chcemy promować w Krakowie zdrowy styl życia,

Kraków dzisiaj

- W Krakowie żyje się dobrze i długo! Przeciętny wiek życia kobiet w Krakowie to 82,6 lat, mężczyzn 76,3 lat i jest jednym z najwyższych w kraju.
- Dzieci w Krakowie kochają przedszkola! Bilsko 97,5% z nich objętych jest opieką przedszkolną; średnia dla Polski to tylko 84,2%. Dzieci uczęszczające do przedszkoli mają większe szanse edukacyjne i w konsekwencji – lepszy start w późniejszych latach na rynku pracy.
- W Krakowie użytkowanych jest prawie 360 tys. mieszkań. Aż 70% osób mieszka w budynkach 4 i więcej kondygnacyjnych.
- 47 parków miejskich zajmuje ponad 4,4% powierzchni całego miasta (ok. 473 ha). Co szczególnie ważne aż 75% mieszkańców ma do nich dostęp pieszo (15 minut)
- Na koniec 2016 roku miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obejmowały swoim zasięgiem aż 48,7% powierzchni miasta.
- Kraków dusi się pyłem zawieszonym PM10 – dopuszczalne normy dobowe były przekroczone w 2016 roku przez 104 dni..
- Codziennie do Krakowa wjeżdża 120 tys. samochodów; w samym Krakowie w 2016 r zarejestrowanych było 448 tys. samochodów osobowych, co oznacza 585 samochodów osobowych na 1000 mieszkańców.
- Lubimy recykling –w 2016 roku prawie 33% materiałów odpadowych poddano ponownemu wykorzystaniu.
- Czy Kraków jest bezpiecznym miastem? W 2016 roku popełniono 23 704 przestępstw, co stanowi 31 przestępstw w przeliczeniu na 1 000 mieszkańców. To wynik przeciętny na tle innych dużych miast Polski.

I. Kraków jutro: dostępna dla wszystkich wysokiej jakości przestrzeń publiczna

Chcemy wykreować powszechnie dostępne przestrzenie publiczne, w których kreatywnie łączona będzie tradycja i nowoczesność, place, ulice i parki staną się atrakcyjnymi miejscami spotkań i aktywności mieszkańców, a wysokiej jakości publiczne tereny zielone będą równomiernie dostępne w skali miasta.

Aktywności i działania:

1. Pozyskamy nowe tereny dla lokalizacji przestrzeni publicznych, tworzących ich zintegrowaną sieć. Stworzymy centra aktywności dzielnic
2. Zdecydowanie przeciwdziałać będziemy nadmiernej komercjalizacji przestrzeni publicznych; będziemy stymulować na tych terenach rozwój atrakcyjnych miejsc spotkań, dostępnych nie tylko dla użytkowników obiektów komercyjnych z dominującą funkcją wypoczynkową i rekreacyjną
3. Chcemy zdecydowanie wzmacniać systemowe działania, w efekcie których wzrośnie dbałość o krajobraz miasta, jego piękno, ład, estetykę, walory widokowe.
4. Zrewitalizujemy istniejące tereny zieleni oraz zwiększymy powierzchnie nowych terenów do rekreacji w obszarze miasta
5. Utworzymy parki rzeczne w pierwszej kolejności na odcinkach rzek: Wisły, Drwinki, Dłubni, Wilgi, Sudół Dominikański, Białuchy
6. Utworzymy parki kulturowe: Kazimierz - Stradom z Bulwarami Wisły, Stare Podgórze z Krzemionkami, Stara Nowa Huta
7. Będziemy kształtować zielone przestrzenie w otoczeniu zabudowy miejskiej („parki kieszonkowe”, podwórka, skwery)
8. Będziemy kształtować ulice (wewnątrz osiedli i w centrum miasta) odwołując się do koncepcji „ulic – ogrodów”, w pierwszej kolejności: ul. Krupnicza, Mostowa, Bożego Ciała, Meiselsa, Lipowa, Trynitaraska, Plac Słowiański, Plac Biskupi
9. Wybudujemy kładkę pieszo-rowerową Kazimierz – Ludwinów
10. Będziemy dostosowywać przestrzenie publiczne do potrzeb różnych grup użytkowników, przeciwdziałając wykluczaniu z przestrzeni publicznych.
11. Będziemy przeciwdziałać tworzeniu barier architektonicznych w przestrzeni publicznej, wykluczających osoby z niepełnosprawnością ruchową

Wszystkie planowane działania mają wsparcie w:

Politykach

- Zasadach i warunkach sytuowania obiektów małej architektury, tablic reklamowych i urządzeń reklamowych oraz ogrodzeń - (nowa)
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Krakowa
- Kierunkach Rozwoju i Zarządzania Terenami Zieleni w Krakowie
- Polityce gospodarowania mieniem gminy (nowa)

Programach strategicznych

- Programie Rozwoju Kultury w Krakowie do roku 2030
- Miejskim Programie Rewitalizacji Krakowa

- Programie rehabilitacji zabudowy blokowej na terenie Gminy Miejskiej Kraków
- Programie Opieki nad Zabytkami Gminy Miejskiej Kraków

Rys. 9 Przestrzenie publiczne - obszary integracji

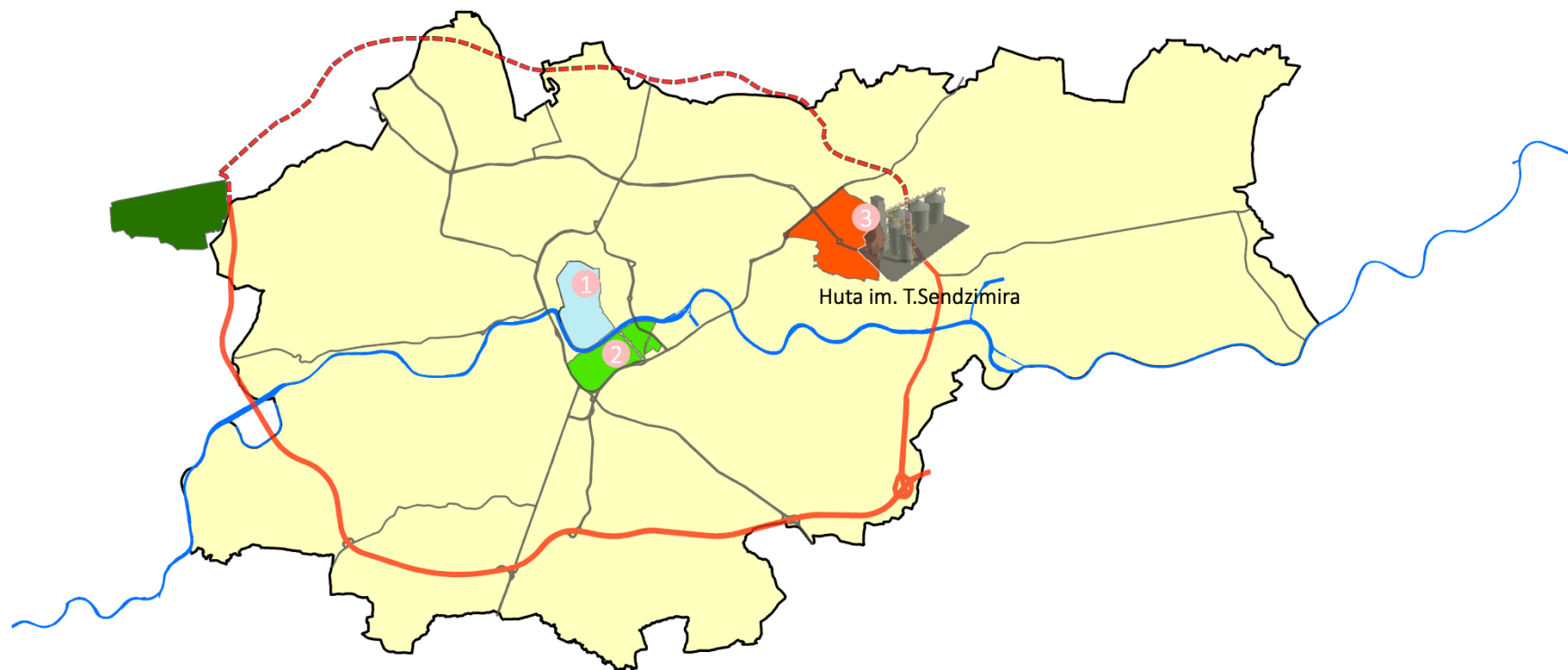

Przestrzenie publiczne:

- 1 - Rynek Krowoderski
- 2 - Przestrzeń pomiędzy ul. Karmelicką a ul. Rajska
- 3 - Przestrzeń pomiędzy ul. Kopernika a ul. Śniadeckich
- 4 - Przestrzeń utworzona przez Unity Centre (dawny Szkieletor)
- 5 - Przestrzeń między Muzeum Narodowym a dawnym Hotelem Cracovia
- 6 - Centrum Grzegórzki - Rejon Hali Targowej
- 7 - Superścieżka pomiędzy Rondem Mogiłskim a Rondem Grzegórzeckim
- 8 - Przestrzeń wokół Centrum Muzyki na Grzegórkach
- 9 - Rejon Centrum Kongresowego ICE i os. Podwawelskiego
- 10 - Okolice planowanej kładki w Ludwinowie

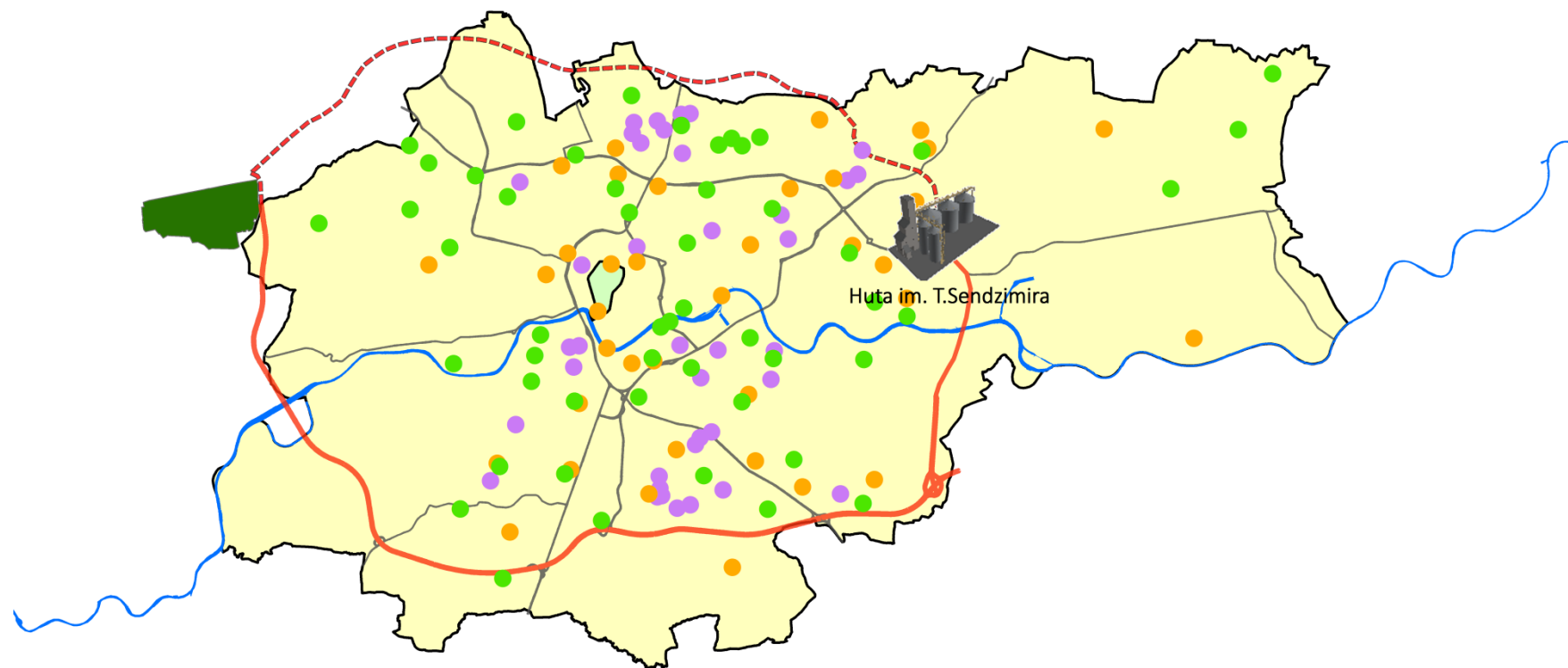
- 11 - Zabłocie, ul. Lipowa
- 12 - Oś: Aleja Róż - Plac Centralny - Nowohuckie Centrum Kultury - Łąki nowohuckie
- 13 - Otoczenie Teatru Łaźnia Nowa
- 14 - Kobierzyn - otwarta przestrzeń parku dla mieszkańców
- 15 - Rynek - Borek Fałęcki
- 16 - Bulwary Wiślane od Kładka o. Bernatki do Ludwinowa
- 17 - Park Bonarka
- 18 - Park Motel Krak - rejon ul. Radzikowskiego
- 19 - os. Piastów - plac targowy
- 20 - Błonia 2.0
- 21 - Błonia Mogiłskie
- 22 - Czyżyny - pas startowy + park (od os. Dywizjonu 303 do os. Avia)
- 23 - Park Lubostroń (rejon stadniny koni)
- 24 - Park Duchacki
- 25 - Zakrzówek
- 26 - Rynek Dębnicki
- 27 - Bagry

Rys. 10 Obszary rewitalizacji w Krakowie

- Obszary rewitalizacji:
1. Stare Miasto - Kazimierz
  2. Stare Podgórze - Zabłocie
  3. „Stara” - Nowa Huta

Rys. 11 Parki i tereny zielone w Krakowie

Legenda

- Nowe parki
- Modernizacja istniejących
- Nowe skwery na obszarach deficytu dostępu do terenów zieleni

0 1,25 2,5 5 Kilometr

II. Kraków jutro: chcemy zrewitalizowanych przestrzeni

Przy aktywnym udziale mieszkańców chcemy konsekwentnie ograniczać nierówności w warunkach życia w Krakowie oraz poprawiać dostęp do możliwości jakie stwarza miasto. Cel ten chcemy osiągnąć poprzez poprawianie jakości życia, ożywianie przestrzeni lokalnej, wzrost aktywności gospodarczej oraz pobudzanie aktywności społecznej i obywatelskiej.

Aktywności i działania:

1. Chcemy zatrzymać niekorzystne skutki popularności turystycznej niektórych dzielnic Krakowa – szczególnie na Starym Mieście, Kazimierzu i Starym Podgórzu-Zabłociu
2. Chcemy kontrolować procesy związane z aktywnościami inwestycyjnymi zatrzymanie procesów depopulacji i niekorzystnej gentryfikacji na obszarze rewitalizacji
3. Chcemy odbudować wizerunek Nowej Huty jako obszaru kształtowania tożsamości i wspólnoty lokalnej; zmodernizować budynki Teatru Ludowego, przywrócić funkcje publiczne zdegradowanym obszarom wokół Nowohuckiego Centrum Kultury, zrewitalizować wnętrza kwartałów zabudowy na terenie Nowej Huty „Spotkajmy się na podwórku”
4. Będziemy stwarzać warunki dla włączenia społecznego i zawodowego poprzez poprawę infrastruktury społecznej polepszającej warunki rozwoju edukacji, nauki, kultury i oraz zapewnienie pomocy społecznej.
5. Będziemy dążyć do harmonizacji struktury funkcjonalnej i przestrzennej terenów mieszkaniowych oraz poprawy jakości i integracji przestrzeni publicznych.
6. Chcemy rehabilitować obszary mieszkaniowe wzmacniając ich funkcje mieszkaniowe poprzez dostosowanie otoczenia terenów mieszkalnych do potrzeb rodzin z dziećmi oraz osób starszych
7. Chcemy podjąć działania na rzecz przedsiębiorczości społecznej oraz aktywizacji zawodowej mieszkańców
8. Chcemy uruchomić Lokalne Biura Rewitalizacji
9. Chcemy przeprowadzić rewitalizację terenów przy moście Kotlarskim – Bulwar Podolski – Budowa „Mariny Krakowskiej”, rewitalizację placów: Wolnica i Św. Ducha, przebudowę przestrzeni publicznej ul. Sławkowskiej i rewitalizację kinoteatru „Wrzos” na potrzeby Teatru KTO
10. Chcemy uruchomić Park Zabłocie – „Stacja Wisła” oraz Klaster Innowacji Społeczno – Gospodarczych Zabłocie 20-22

Wszystkie planowane działania mają wsparcie w:

Politykach:

- Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Krakowa
- Kierunkach Rozwoju i Zarządzania Terenami Zieleni w Krakowie

Programach strategicznych

- Miejskim Programie Rewitalizacji Krakowa
- Programie rehabilitacji zabudowy blokowej na terenie Gminy Miejskiej Kraków (planowany)
- Krakowskim Programie Wspierania Przedsiębiorczości i Rozwoju Gospodarczego Miasta
- Programie rozwoju przedsiębiorczości społecznej dla Gminy Miejskiej Kraków (planowany)
- Programie Rozwoju Dzielnic (planowany)
- Programie Rozwoju Edukacji Obywatelskiej (planowany)
- Wieloletnim programie współpracy Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi
- Programie Rozwoju Kultury w Krakowie do roku 2030

III. Kraków jutro: chcemy zrównoważonego środowiska

W Krakowie chcemy mieć wysokiej jakości środowisko naturalne, ze szczególnym uwzględnieniem poprawy jakości powietrza i ograniczenia poziomu hałasu.

Aktywności i działania:

1. Ograniczanie niskiej emisji, w tym intensyfikacja współpracy Krakowa z otaczającymi gminami oraz samorządem województwa na rzecz ograniczenia emisji napływowych oraz likwidacja wszystkich pieców węglowych z równoczesną kontynuacją programu osłonowego
2. Ograniczenie emisji przemysłowych oraz poprawa efektywności energetycznej i ograniczanie emisji gazów cieplarnianych
3. Zmniejszanie emisji komunikacyjnej poprzez większy udział transportu zbiorowego i innych ekologicznych form mobilności oraz radykalne ograniczanie ruchu samochodów w Krakowie.
4. Ograniczenie emisji hałasu poprzez wprowadzanie wyciszonych torowisk tramwajowych, zakup nowoczesnego taboru tramwajowego i autobusowego (w tym elektrycznego), stosowanie nawierzchni drogowych o ograniczonej emisji hałasu, ograniczanie dopuszczalnej prędkości ruchu samochodów. Ekran akustyczny będą stosowane tylko w sytuacjach, gdy nie można efektywnie zastosować innych rozwiązań technicznych.
5. Efektywne gospodarowanie odpadami
6. Zwiększenie powierzchni lasów w obszarze miasta
7. Zapewnienie powszechnego dostępu do wysokiej jakości infrastruktury komunalnej.

Wszystkie planowane działania mają wsparcie w:

Politykach

- Kierunkach Rozwoju i Zarządzania Terenami Zieleni w Krakowie

Programach strategicznych

- Programie Ochrony Środowiska dla miasta Krakowa
- Programie Ograniczania Niskiej Emisji dla miasta Krakowa
- Planie gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Miejskiej Kraków
- Programie Ochrony Powietrza dla Województwa Małopolskiego
- Programie Ochrony Środowiska przed Hałasem
- Powiatowy programie zwiększenia lesistości miasta Krakowa (planowany)

IV. Kraków jutro: chcemy miasta z efektywnym i ekologicznym systemem transportowym

W Krakowie chcemy lepszej i zintegrowanej komunikacji miejskiej! Dlatego zagwarantujemy jej uprzywilejowaną pozycję w ruchu miejskim; zapewnimy jej wysoką dostępność i korzystną dla mieszkańców częstotliwość oraz integrację różnych form transportu. Zwiększymy udział ekologicznych form mobilności: publicznego transportu zbiorowego, ruchu pieszego i rowerowego przy jednoczesnym ograniczeniu lub eliminacji indywidualnego ruchu samochodowego w mieście (szczególnie ruchu tranzytowego w Śródmieściu). Poprawimy bezpieczeństwo na ulicach, szczególnie w odniesieniu do niechronionych uczestników ruchu.

Aktywności i działania:

1. Wprowadzimy uprzywilejowanie komunikacji zbiorowej w ruchu miejskim oraz zapewnimy lepszą dostępność i odpowiednią częstotliwość kursowania
2. Podejmiemy działania na rzecz miasta przyjaznego pieszym (Walkable city), w tym: obniżanie lub likwidacja krawężników, uwalnianie chodników od parkujących samochodów, wyłączenie sygnalizacji świetlnej, oświetlanie ciągów pieszych.
3. Zintegrujemy systemy transportowe z uwzględnieniem utrzymania pierwszeństwa dla transportu szynowego
4. Zaadaptujemy istniejące sieci linii kolejowych dla potrzeb ruchu pasażerskiego (połączenia szybkie, regularne, o dużej częstotliwości – docelowo co 20 minut)
5. Będziemy uspokajać ruch w obrębie II obwodnicy, w tym strefy „tempo 30 km/h” (obszary o dużym ruchu pieszych oraz na osiedlach mieszkaniowych), obniżenie dopuszczalnej prędkości z 70 do 50 km/h
6. Ograniczymy międzyczynicowy tranzytowy ruch samochodowy wewnątrz III obwodnicy.
7. Podejmiemy działania na rzecz uznania terenów wewnątrz II obwodnicy za obszar o obniżonej emisji komunikacyjnej
8. Zwiększymy wykorzystanie istniejącej sieci kolejowej dla ruchu pasażerskiego
9. Będziemy promować model współdzielenia (współużytkowania) samochodów i rowerów
10. Będziemy wprowadzać rozwiązania komunikacyjne dla osób o obniżonej mobilności (osoby z niepełnosprawnością, starsze, z dziećmi)
11. Konsekwentnie będziemy rozwijać infrastrukturę rowerową
12. Wprowadzimy integrację biletową wszystkich środków transportu w, w tym w szczególności transportu kolejowego

13. Kontynuować będziemy rozbudowę linii tramwajowych, Szybka Kolej Aglomeracyjną, rozbudowę głównych węzłów intermodalnych (w tym: Krakowskie Centrum Komunikacyjne, Grzegórzki, Bronowice, Czyżyny, Swoszowice/Borek Fałęcki, Bonarka, os. Piastów); budowę przystanków kolejowych, w tym: Opolska/Żmujdzka/Żabiniec, Grzegórzki, Wzgórza Krzesławickie, Krowdrza/ul. Prądnicka, Opatkowice, Bronowice, Prądnik Czerwony/os. Piastów, Tonie, Powstańców, Lubocza, Igołomska, Chełmońskiego/Conrada, Szpital im. G. Narutowicza
14. Kontynuować będziemy projekty w ramach domknięcia III obwodnicy – Trasa Łagiewnicka – Pychowicka – Zwierzyniecka
15. Kontynuować będziemy budowę parkingów w systemie Park & Ride,
16. Podejmiemy działania na rzecz przygotowania realizacji systemu szybkiego, bezkolizyjnego transportu szynowego o parametrach metra
17. Rozpoczniemy inwestycje realizujące koncepcję miasta przyjaznego pieszym, w tym m.in. Plac Nowy, ul. Krupnicza, ul. Lipowa, al. Róż

Wszystkie planowane działania mają wsparcie w:

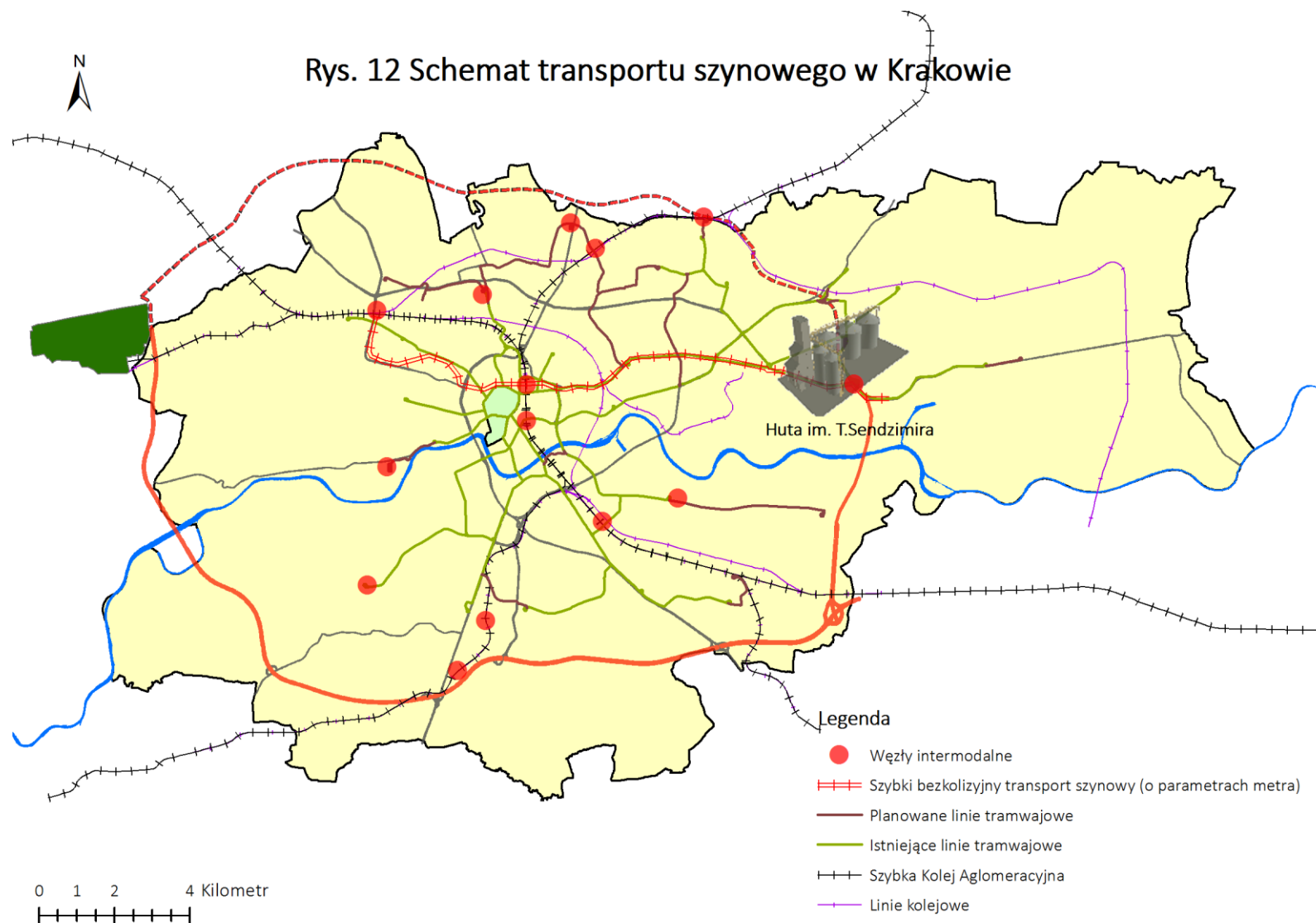
Politykach

- Polityce Transportowej dla Miasta Krakowa

Programach strategicznych

- Planie zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Gminy Miejskiej Kraków oraz gmin sąsiadujących.
- Programie Budowy Dróg dla Rowerów
- Programie Obsługi Parkingowej dla Miasta Krakowa
- Programie rozwoju infrastruktury transportowej Krakowa

Rys. 12 Schemat transportu szynowego w Krakowie

V. Kraków jutro: najwyższy poziom bezpieczeństwa

Chcemy podnieść poziom i poczucie bezpieczeństwa w Krakowie poprzez współpracę służb i instytucji zaangażowanych w zapewnianie bezpieczeństwa i porządku publicznego w mieście oraz zaangażowanie obywateli w działania z zakresu prewencji kryminalnej i edukacji dla bezpieczeństwa. Chcemy zwiększyć zabezpieczanie miasta przed skutkami klęsk żywiołowych, awarii infrastruktury krytycznej, katastrof technicznych oraz aktów terroryzmu. Chcemy wprowadzić działania zabezpieczające Kraków i jego mieszkańców przed skutkami niekorzystnych zmian klimatycznych (nawalne deszcze, gwałtowne wiatry, burze, susze, fale upałów, fale zimna, miejskie wyspy ciepła, zaburzenia cyrkulacji powietrza w mieście).

Aktywności i działania:

1. Zwiększymy poziom bezpieczeństwa w przestrzeniach miejskich; we współpracy z podmiotami zewnętrznymi rozbudujemy sieć monitoringu miejskiego,
2. Promować będziemy Kraków jako miasto przyjazne, otwarte i bezpieczne
3. Zintensyfikujemy edukację dla bezpieczeństwa
4. Skoordynujemy i integrujemy działania z zakresu bezpieczeństwa i porządku publicznego w Krakowie; uruchomimy Zintegrowane Centrum Bezpieczeństwa w Krakowie
5. Będziemy rozwijać zarządzanie kryzysowe i podejmiemy działania adaptacyjne do zachodzących zmian klimatycznych

Wszystkie planowane działania mają wsparcie w:

Programach strategicznych

- Programie poprawy bezpieczeństwa dla miasta Krakowa „Bezpieczny Kraków”
- Programie aktywizacji społecznej młodzieży w Krakowie pod nazwą „Młody Kraków”
- Lokalnym planie ograniczania skutków powodzi i profilaktyki powodziowej dla Krakowa
- Krakowskim Programie Małej Retencji Wód Opadowych
- Planie adaptacji do zmian klimatu dla miasta Krakowa (planowany)

VI. Kraków jutro: miasto zdrowego i aktywnego życia

Chcemy stworzyć warunki do realizacji idei zdrowego i aktywnego trybu życia oraz motywować mieszkańców do podejmowania aktywności sportowej i rekreacyjnej. Chcemy w Krakowie uczyć zdrowego starzenia się oraz edukować w zakresie profilaktyki zdrowotnej.

Aktywności i działania:

1. Promować będziemy aktywny i zdrowy tryb życia wśród mieszkańców
2. Wprowadzimy działania z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia
3. Zapewnimy dostępność usług zdrowotnych i usług z zakresu edukacji zdrowotnej
- Wprowadzimy systemowe rozwiązania na rzecz opieki zdrowotnej nad osobami starszymi (Dzienny Dom Opieki Medycznej oraz Miejski Ośrodek Zdrowia dla Osób Starszych i Niezależnych (projekt pilotażowy) - w ramach Zakładu Opiekuńczo – Leczniczego w Krakowie)
4. Zwiększymy dostępność infrastruktury sportowej i rekreacyjnej
5. Poprawimy efektywność współpracy Miasta z organizacjami sportowymi
6. Wprowadzimy kompleksową edukację sportową

Wszystkie planowane działania mają wsparcie w:

Programach strategicznych

- Programie Rozwoju Sportu w Krakowie
- Miejski Program Ochrony Zdrowia „Zdrowy Kraków”
- Miejski Program Ochrony Zdrowia Psychicznego

Wskaźniki osiągnięcia celu strategicznego IV

Wskaźnik	Wskaźnik mierzy...	Stan aktualny 2016	2030
Odsetek powierzchni Krakowa pokryty miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego	Zakres obszaru miasta Krakowa kształtowany przez samorząd planem zagospodarowania przestrzennego.	48,7%	70%
Dostępność publicznych terenów zielonych dla mieszkańców	Odsetek populacji Krakowa w zasięgu 300 metrów (ok. 15 minut spaceru) od zieleni miejskiej o charakterze rekreacyjnym	75% (2017)	86%
Udział lasów w powierzchni miasta ogółem	Powierzchnia lasów do powierzchni miasta ogółem	4,4%	7,0%
Parki „kieszonkowe” (do 0,5 ha)	Liczba małych parków tzw. „kieszonkowych”	4 szt. (2017)	70 szt.
Liczba dni z przekroczeniem dopuszczalnej normy dobowej w ciągu roku	Zagrożenie zanieczyszczeniem powietrza.	104	poniżej 30 dni w roku
Poziom recyklingu	Postawy ekologiczne mieszkańców oraz zakres recyklingu (odsetek odpadów przygotowanych do nowego użycia i odzysku).	24% (2015)	>50%
Zadowolenie mieszkańców z poziomu hałasu	Zagrożenie hałasem miejskim.	33%	trend wzrostowy
Zadowolenie mieszkańców ze stanu powietrza	Zagrożenie zanieczyszczeniem powietrza.	11%	trend wzrostowy
Udział transportu zbiorowego w podziale zadań przewozowych	Zakres wykorzystywania komunikacji publicznej przez mieszkańców.	48%	trend wzrostowy
Udział transportu rowerowego w podziale zadań przewozowych	Zakres wykorzystywania roweru jako środka komunikacji przez mieszkańców.	4,5%	trend wzrostowy
Zadowolenie mieszkańców z łatwości przemieszczania się	Zadowolenie mieszkańców z łatwości przemieszczania się po mieście.	45%	trend wzrostowy

Odsetek mieszkańców Krakowa deklarujących poczucie bezpieczeństwa	Subiektywne postrzeganie bezpieczeństwa - poczucie bezpieczeństwa.	53%	trend wzrostowy
Liczba przestępstw stwierdzonych ogółem w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Skala zjawisk przestępczych w Krakowie.	31,09	trend spadkowy
Odsetek mieszkańców uprawiających sport	Postawy prozdrowotne mieszkańców wyrażone uczestnictwem mieszkańców w aktywnościach sportowych.	31%	trend wzrostowy
Średnie dalsze trwanie życia kobiet	Kondycje zdrowotną mieszkańców Krakowa	82,6	86,1
Średnie dalsze trwanie życia mężczyzn	Kondycje zdrowotną mieszkańców Krakowa	76,3	82,4
Liczba zgonów związanych z chorobami cywilizacyjnymi w przeliczeniu na 100 tys. mieszkańców (choroby układu oddechowego, układu krążenia, nowotwory)	Zagrożenie chorobami cywilizacyjnymi.	510,6 (2015)	415

KRAKÓW PRZYSZŁOŚCI TO SILNA WSPÓLNOTA MIESZKAŃCÓW I SAMORZĄDU

Miasto jest dobrem wspólnym. Chcemy w Krakowie wzmocnienia wspólnoty mieszkańców i ich zaangażowania w zarządzanie miastem. Tak rodzi się poczucie solidarności obywatelskiej, tak przyciąga się nowych mieszkańców, dla których ważne jest poczucie wspólnotowości. Tak pielęgnuje się wspólne wartości i osiąga najtrudniejsze cele.

Kraków dzisiaj

- Frekwencja w pierwszej turze samorządowych wyborów na Prezydenta Miasta Krakowa w 2014 roku wyniosła 41,93%.
- W Krakowie aktywnie działa 4, 5tys organizacji pozarządowych (NGO).

I. Kraków jutro: wysoki poziom partycypacji społecznej mieszkańców

Chcemy wzmocnić obywatelskie poczucie współodpowiedzialności - 'Moje Miasto', 'Moja sprawa' - i rozwijać komunikację pomiędzy administracją samorządową, mieszkańcami i pozostałymi podmiotami. Chcemy budować wspólnotę i tożsamość w kategorii najbliższego sąsiedztwa oraz wzmocnić współpracę w obszarach dzielnic. Chcemy otworzyć instytucje miejskie - szkoły, biblioteki, instytucje kultury, siedziby rad dzielnic itp. na organizacje społeczne i inicjatywy obywatelskie, tak aby stały się lokalnymi centrami aktywizacji społecznej.

Aktywności i działania:

1. Edukacja obywatelska mieszkańców - zwłaszcza dzieci i młodzieży, ukierunkowana na budowanie poczucia współodpowiedzialności, więzi i wspólnoty.
2. Stworzenie spójnego systemu komunikacji społecznej, obejmującego osiedla i wspólnoty sąsiedzkie
3. Wprowadzenie mechanizmów wspierania lokalnych inicjatyw opierających się na szerokiej partycypacji i mechanizmie oddolnej inicjatywy, budujących wspólnotę w skali sąsiedzkiej, osiedlowej (np. mikrogranty dla inicjatyw lokalnych),
4. Wzmocnienie funkcji społecznych i obywatelskich instytucji miejskich (szkół, bibliotek, domów kultury, rad dzielnic)

5. Zapewnienie warunków integracji osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym; organizacja placówek dla dzieci, młodzieży, osób starszych i osób z niepełnosprawnościami
6. Zmiana funkcji i kompetencji Rad Dzielnic w kierunku pełniejszej reprezentacji potrzeb społeczności lokalnych.
7. Prowadzenie Centrum Obywatelskiego
8. Budżet obywatelski.

Wszystkie planowane działania mają wsparcie w:

Programach strategicznych:

- Programie Rozwoju Edukacji Obywatelskiej (planowany)
- Programie Rozwoju Dzielnic (planowany)
- Miejski Programie Rewitalizacji Krakowa
- Programie rehabilitacji zabudowy blokowej na terenie Gminy Miejskiej Kraków
- Programie aktywizacji społecznej młodzieży w Krakowie pn. Młody Kraków (planowany)

II. Kraków jutro: silne organizacje pozarządowe

Chcemy wspierać organizacje pozarządowe, budować zaufanie i przyjazną atmosferę dla ich aktywności. Chcemy usprawnienia i profesjonalizacji wzajemnych działań; przejrzystych procedur i pełnej dostępności do danych publicznych. Tylko w takim klimacie można razem pracować na sukces.

Aktywności i działania:

1. Chcemy wspierać organizacje społeczne i pomagać w ich profesjonalizacji
2. Chcemy angażować mieszkańców Krakowa i wspierać niesformalizowane ruchy miejskie; będziemy mocniej włączać je w debaty oraz konsultacje ważnych dla Krakowa problemów
3. Chcemy promować ideę wolontariatu w różnych grupach społecznych

Wszystkie planowane działania mają wsparcie w:

Programach strategicznych

- Wieloletnim Programie Współpracy Gminy Miejskiej Kraków z Organizacjami Pozarządowymi
- Programie Rozwoju Edukacji Obywatelskiej (planowany)

III. Kraków jutro: miasto silnych relacji i więzów społecznych

Prawo do Miasta mają wszyscy jego Mieszkańcy. Chcemy współtworzyć Kraków równych szans, równego dostępu do wszystkich jego zasobów. Chcemy wspierać rodziny, aktywizować i dbać o osoby starsze oraz eliminować wszelkie wykluczenia społeczne. Chcemy budować wizerunek Miasta przyjaznego i otwartego na wszystkich ludzi bez względu na płeć, pochodzenie rasowe lub etniczne, religię lub przekonania, niepełnosprawność, wiek, orientację seksualną czy wykluczenie ekonomiczne.

Aktywności i działania:

1. Chcemy wspierać inicjatywy samopomocowe mieszkańców.
2. Będziemy wdrażać programy integracji społecznej, międzypokoleniowej i międzykulturowej.
3. Chcemy wdrażać programy przeciwdziałania zjawiskom wykluczenia społecznego;
4. Będziemy organizować pomoc i opiekę nad dziećmi oraz osobami niesamodzielnymi;
5. Z hasłem „Kraków miastem przyjaznym rodzinie” podejmować będziemy działania na rzecz promowania modelu rodziny z dziećmi; w centrach kultury, młodzieżowych domach kultury, muzeach, bibliotekach oraz przestrzeni wielofunkcyjnej inicjować będziemy cykliczne programy aktywizujące rodziny z dziećmi.
6. Chcemy szeroko wspierać rodziny z dziećmi z niepełnosprawnością („Kraków dla Rodziny „N”) oraz zapewnić ciągłość życia zawodowego osób starszych
7. Chcemy powiększyć zasób nieruchomości z przeznaczeniem na cele mieszkaniowe.
8. Będziemy wspierać migrantów w asymilacji i funkcjonowaniu w mieście.
9. Będziemy rozwijać projekt Krakowska Karta Rodzinna 3+.
10. Uruchomimy kluby rodziców - miejsca integracji rodzin z dziećmi

Wszystkie planowane działania mają wsparcie w:

Politykach:

- Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Krakowa
- Polityce mieszkaniowej Gminy Miejskiej Kraków

Programach strategicznych:

- Programie Aktywności Społecznej i Integracji Osób Starszych
- Programie „Otwarty Kraków”

- Programie Promocji Zatrudnienia, Aktywizacji Zawodowej w Gminie Miejskiej Kraków
- Programie rozwoju przedsiębiorczości społecznej dla Gminy Miejskiej Kraków
- Programie Wspierania Rodziny dla Gminy Miejskiej Kraków
- Powiatowym Programie Działania na Rzecz Osób Niepełnosprawnych
- Programie Wspierania Osób Bezdomnych w Gminie Miejskiej Kraków
- Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej Gminy Miejskiej Kraków

Wskaźniki osiągnięcia celu strategicznego V

Wskaźnik	Wskaźnik mierzy...	Stan aktualny 2016	2030
Frekwencja w wyborach samorządowych (wybory burmistrza / prezydenta I tura)	Aktywność obywatelską mieszkańców.	41,9% (2014)	50%
Frekwencja w ramach głosowania na budżet obywatelski	Aktywność obywatelską mieszkańców.	7,0%	trend wzrostowy
Liczba organizacji pozarządowych wnioskujących o wsparcie	Wielkość trzeciego sektora związanego z miastem (organizacje realnie funkcjonujące, podejmujące współpracę z Miastem).	1 164	trend wzrostowy
Zadowolenie mieszkańców z możliwości wpływania na władze miasta	Zdolność do prowadzenia dialogu społecznego przez administrację samorządową.	22%	trend wzrostowy
Skala interwencji w ramach zadań pomocy społecznej w Gminie Miejskiej Kraków	Liczba osób w rodzinach objętych pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej odniesiona do liczby mieszkańców Krakowa	4,4%	trend spadkowy

KRAKÓW PRZYSZŁOŚCI TO NOWOCZEŚNIE ZARZĄDZANA METROPOLIA

Nowoczesne i profesjonalne zarządzanie miastem to zarówno sprawna i przejrzysta koordynacja polityk publicznych realizowanych w mieście jak i aktywna partycypacja obywatelska. To wysoka jakość świadczonych usług publicznych i racjonalna gospodarka przestrzenna godząca różne interesy mieszkańców.

Kraków dzisiaj

- Liczba spraw urzędowych, które można załatwić przez Internet wynosiła 680 w tym 48 pełnych usług, dla 55 spraw urzędowych jest możliwe rozpoczęcie usługi. Resztę stanowią dostępne w sieci wzory dokumentów, dla poszczególnych procedur.
- 88% mieszkańców płaci swoje podatki w Krakowie.
- W 2016 roku budżet Miasta Krakowa wyniósł ponad 5 mld zł, co oznacza wzrost o około miliard zł w ciągu 3 lat.
- Aż 537 mln przeznaczono w budżecie Krakowa na inwestycje (2016).

I. Kraków jutro: przyjazna i sprawna administracja

Dbając o profesjonalizm i wysokie kompetencje pracowników administracji publicznej poniesiemy jakość świadczonych usług. Zwiększymy dostępność poprzez otwartość samorządu na klienta (mieszkańca i inwestora), oraz promując dostęp do procedur drogą elektroniczną, Naszym priorytetem będzie przejrzystość w realizacji zadań publicznych.

Aktywności i działania:

1. Doskonalenie form obsługi klientów jednostek organizacyjnych Gminy Miejskiej Kraków oraz form dostępu do informacji publicznej; rozbudowa Systemu Elektronicznych Usług Publicznych w UMK oraz rozbudowa Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Miejskiej Kraków
2. Rozwój i integracja systemów teleinformatycznych pomiędzy jednostkami administracji oraz ułatwienie dostępu do usług informatyczno-technologicznych dla mieszkańców
3. Wzmacnianie potencjału pracowników administracji samorządowej oraz budowa pozytywnego wizerunku i zaufania wobec administracji samorządowej

Wszystkie planowane działania mają wsparcie w:

Programach strategicznych

Programie Strategicznym Informatyzacji Gminy Miejskiej Kraków (planowany)

II. Kraków jutro: profesjonalne zarządzanie miastem

Chcemy budować wizerunek Krakowa - miasta *smart*. Oznacza to upowszechnianie zarządzania strategicznego w zakresie polityk publicznych, zapewnienie spójności wszystkich działań, wykorzystywanie nowoczesnych rozwiązań w tym technologii informacyjno – komunikacyjnych (ICT) w świadczeniu usług publicznych. *Smart City* to również zintegrowane zarządzanie zużyciem mediów w gminnych budynkach użyteczności publicznej czy zintegrowane zarządzanie infrastrukturą komunalną. Ale to przede wszystkim szerokie włączanie mieszkańców w procesy zarządzania miastem.

Aktywności i działania:

1. Wprowadzenie zasady partycypacji społecznej jako zasady zarządzania strategicznego w Krakowie
2. Wdrażanie spójnego systemu decyzyjnego w administracji samorządowej wynikającego z SRK2030
3. Podejmowanie decyzji w oparciu o analizy i dostępną wiedzę oraz dywersyfikacja źródeł finansowania działalności i rozwoju Miasta i jednostek organizacyjnych (w tym intensyfikacja pozyskiwania pozabudżetowych funduszy)
4. Integracja planowania społeczno - gospodarczego i przestrzennego
5. Systemowe włączanie podmiotów spoza administracji samorządowej do procesów zarządczych i budowanie z nimi sieci współpracy
6. Rozwój otwartych systemów dostępu do informacji publicznych (open data) przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii oraz wspieranie rozwiązań inteligentnego miasta (smart city)
7. Kreowanie i dbałość o przestrzenie publiczne w planowaniu przestrzennym oraz rozwój systemów informacji przestrzennej (GIS); uruchomienie Miejskiego Systemu Informacji Przestrzennej (MSIP)
8. Wprowadzenie działań zmierzających do deglomeracji ruchu turystycznego poza ściśle centrum miasta oraz planowanie strategiczne z uwzględnieniem wpływu ruchu turystycznego.
9. Koordynacja relacji pomiędzy turystyką masową i kwalifikowaną (np. biznesową, medyczną, kulturową) Uwzględnianie wpływu ruchu turystycznego przy planowaniu przedsięwzięć, programów strategicznych
10. Działania zmierzające do pozyskania większej akceptacji mieszkańców dla masowego ruchu turystycznego
11. Uruchomienie ośrodka badań o mieście i metropolii.

Wszystkie planowane działania mają wsparcie w:

Programach strategicznych

Programie Strategicznym Informatyzacji Gminy Miejskiej Kraków (planowany)

Wskaźniki osiągnięcia celu strategicznego VI

Wskaźnik	Wskaźnik mierzy...	Stan aktualny 2016	2030
liczba udostępnionych usług elektronicznych	Dostępność usług publicznych przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii	113	643
Zadowolenie mieszkańców z obsługi administracyjnej	Jakość obsługi administracyjnej mieszkańców.	52%	trend wzrostowy
Odsetek osób płacących podatki w Krakowie	Umiejętność zachęcania mieszkańców do rozliczania podatków w Krakowie.	88%	trend wzrostowy

* Ujęty w Matrycy strategicznej katalog polityk, programów i projektów strategicznych jest zbiorem otwartym – w trakcie wdrażania SRK2030 dopuszcza się jego aktualizację, przy uwzględnieniu wyników ewaluacji.

IV.4. Ramy finansowe realizacji Strategii Rozwoju Krakowa 2030

Założenia metodologiczne

- Wydatki majątkowe stanowią zbiór środków finansowych oddających potencjał budżetu miasta do finansowania szeroko rozumianych przedsięwzięć rozwojowych takich jak skatalogowane działania w SRK 2030.
- Prognozowane wartości ograniczono ramami, gdzie dolna granica wyznaczona została na podstawie analizy Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Krakowa na lata 2016-2052 (WPF), natomiast górną granicę wyznaczają analizy z użyciem narzędzi statystycznych i ekonometrycznych.
- Dolna granica zabezpiecza realizację zaprogramowanych w planach rozwojowych Miasta przedsięwzięć inwestycyjnych (Wykaz przedsięwzięć wieloletnich Miasta Krakowa), kwot dokapitalizowania spółek miejskich w związku z realizowanymi przez nie projektami inwestycyjnymi jak i kwot przekazywanych do spółek w formie dokapitalizowania. Kwota uwzględnia dopuszczalną wysokość ustawowych wskaźników zadłużenia.
- Wskazano potencjalną wysokość dofinansowania działań realizowanych przez różne podmioty (prywatne, publiczne) na terenie Krakowa ze środków UE. Prognozowane wartości ograniczono ramami, gdzie dolna i górna granica jest pochodną bieżącej i potencjalnej aktywności Miasta Krakowa w pozyskiwaniu środków UE.
- Wartość oszacowano na podstawie odniesienia średniego (2011-2014) udziału dofinansowania inwestycji realizowanych przez Miasto Kraków do całkowitej kwoty środków UE dla kraju.
- Dla prezentacji szacunków w cenach bieżących wykorzystano połączenie danych historycznych (do 2015, źródło GUS) z danymi prognozowanymi (od 2016, źródło Wytyczne dotyczące założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego)
- Wszystkie szacunki przedstawiono w cenach bieżących

Potencjał finansowy możliwy do zaangażowania w działania służące realizacji celów SRK 2030

Potencjał finansowy możliwy do zaangażowania w działania służące realizacji celów SRK 2030 ma na celu udzielenie odpowiedzi na pytanie: czy realizacja Strategii znajduje pokrycie w różnych źródłach finansowych? Podstawowe znaczenie w finansowaniu przedsięwzięć rozwojowych miasta ma budżet gminy, jednak ważną rolę odgrywają również źródła zewnętrzne np. środki UE czy budżet państwa. Jednocześnie w SRK 2030 znajdują się działania, których realizacja będzie pochodną aktywności podmiotów zewnętrznych w stosunku do Gminy Miejskiej Kraków, np. przedsiębiorstw prywatnych, a Gmina Miejska Kraków będzie pełnić jedynie funkcję koordynującą. Dlatego uzasadnionym jest również rozpoznanie przyszłych możliwości inwestycyjnych sektora prywatnego. W tym świetle potencjał finansowy możliwy do zaangażowania w działania służące realizacji celów SRK 2030 został przedstawiony w rozbiciu na 5 grup źródeł finansowania potencjalnych działań rozwojowych, tj.:

1. Budżetu Gminy Miejskiej Kraków.
2. Budżetu Państwa.
3. Funduszy UE.
4. Pozostałych publicznych źródeł zewnętrznych.
5. Środków inwestycyjnych podmiotów gospodarczych.

Tabela IV.4.1. Potencjał finansowy możliwy do zaangażowania na rzecz realizacji SRK 2030

Źródła finansowania	2017-2023	2024-2030	Razem
	mld zł, ceny bieżące		
1. Budżet Miasta	4,1 – 5,7	4,5 – 6,9	8,6 – 12,5
2. Budżet Państwa	1,9	3,3	5,3
3. Fundusze UE, w tym:	5,8 – 12,1	0,0	5,8 – 12,1
<i>Fundusze UE – Gmina Miejska Kraków (inwestycje publiczne)</i>	1,3 – 7,4	0,0	1,3 – 7,4
<i>Fundusze UE - firmy krakowskie</i>	2,9	0,0	2,9
<i>Fundusze UE - inne publiczne</i>	1,6	0,0	1,6
4. Pozostałe publiczne źródła zewnętrzne	0,2	0,2	0,4
5. Podmioty gospodarcze	69,8	77,6	147,4
<i>Inwestycje przemysłu i budownictwa</i>	52,4	59,7	112,0
<i>Rynek mieszkaniowy</i>	23,7	12,4	36,1
<i>Rynek biurowy</i>	21,3	43,5	64,8
Razem			167,5 – 177,7

Źródło: Obliczenia własne na podstawie materiałów: UM Kraków, Ministerstwa Finansów, GUS, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego, Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie.

Szacunki PKB na poziomie miasta Krakowa

PKB nie jest obliczane oddzielnie dla tak niskiego szczebla agregacji danych jak poziom miasta – także Krakowa, a jedynie rozszacowywane, podobne założenie przyjęto w niniejszym opracowaniu. Podstawą do obliczenia prognozy PKB dla miasta Krakowa będzie model regresji wielu zmiennych w oparciu o powiązanie kategorii liczby pracujących – wytwarzających PKB z wartością wytworzonego PKB.

Podobnie dla rozszacowania wytwarzanego PKB w podziale na branże (sekcje PKD) przyjęto upraszczające założenie, że wielkość wytwarzanego PKB jest porównywalna dla każdej branży w przeliczeniu na pracującego.

Największy udział w PKB Krakowa w 2015 roku tworzą następujące kategorie:

- Handel, Naprawa pojazdów, Transport, gospodarka magazynowa, Zakwaterowanie i gastronomia - 17,9 mld zł;

- Pozostałe (zawierająca działy: Informacja i komunikacja, Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, Obsługa rynku nieruchomości, Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, Administrowanie i działalność wspierająca, Edukacja, Opieka zdrowotna i pomoc społeczna, Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją) - 17 mld zł;
- Przemysł - 7,9 mld zł.

Tabela IV.4.2. Oszacowane PKB dla miasta Krakowa, prognozy od 2015 do 2030 r. według głównych branż, w mld zł

Rok	Rolnictwo	Przemysł	Przetwórstwo przemysłowe	Budownictwo	Handel, naprawa pojazdów, transport, gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	Pozostałe	Razem
mld zł								
2015	0,02	7,9	5,8	5,1	17,9	4,6	17,0	58,2
2016	0,02	8,0	5,9	5,2	18,2	4,7	17,3	59,3
2017	0,02	8,3	6,1	5,4	18,9	4,8	18,0	61,6
2018	0,02	8,7	6,3	5,6	19,6	5,0	18,6	63,9
2019	0,03	9,0	6,6	5,8	20,3	5,2	19,3	66,2
2020	0,03	9,3	6,8	6,0	21,0	5,4	20,0	68,4
2021	0,03	9,6	7,0	6,1	21,7	5,6	20,6	70,7
2022	0,03	9,9	7,2	6,3	22,5	5,7	21,3	73,0
2023	0,03	10,2	7,5	6,5	23,2	5,9	22,0	75,3
2024	0,03	10,5	7,7	6,7	23,9	6,1	22,6	77,6
2025	0,03	10,8	7,9	6,9	24,6	6,3	23,3	79,9
2026	0,03	11,1	8,1	7,1	25,3	6,5	24,0	82,2
2027	0,03	11,5	8,4	7,3	26,0	6,6	24,6	84,5
2028	0,03	11,8	8,6	7,5	26,7	6,8	25,3	86,8
2029	0,03	12,1	8,8	7,7	27,4	7,0	26,0	89,0
2030	0,04	12,4	9,1	7,9	28,1	7,2	26,6	91,3

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS

WARUNKI SUKCESU SRK 2030

Aby zapewnić Strategii Rozwoju Krakowa 2030 faktyczną siłę sprawczą, przez którą rozumie się nadanie jej realnego statusu najważniejszego dokumentu programowego i zwornika dla animowanych przed administrację samorządową procesów rozwoju Miasta, przewiduje się zredefiniowanie i wzmocnienie systemu wdrażania Strategii.

Ma to na celu:

- zagwarantowanie wysokiej sprawności procesu zarządzania strategicznego rozwojem Krakowa, zintegrowanego i spójnego,
- wzmocnienie prestiżu Strategii Rozwoju Krakowa 2030 jako faktycznego punktu odniesienia dla podejmowanych decyzji,
- wzmocnienie przewidywalności i transparentności procesów rozwojowych.

Wdrażanie Strategii opierać się będzie na przyjętych zasadach:

- **partycypacji i partnerstwa**, rozumianego jako otwarta współpraca równorzędnie traktowanych podmiotów, reprezentujących różne środowiska i instytucje, prowadzące oraz wspierające działania na rzecz rozwoju Krakowa i obszaru metropolitalnego,
- **konsekwentnego i odpowiedzialnego** wdrażania przyjętych priorytetów i działań,
- **zintegrowanego podejścia**, rozumianego jako dążenie do spójnego, całościowego postrzegania procesów rozwojowych, składających się na obszerny, ściśle ze sobą powiązany ekosystem Miasta,
- zapewnienie **pierwszeństwa pozyskiwania funduszy** (zarówno z budżetu miasta jak i zewnętrznych) dla tych programów i projektów, które zostały wpisane do SRK2030 lub z niej bezpośrednio wynikają.

SRK2030 będzie realizowana za pomocą zestawu różnych instrumentów, wśród nich takich na które bezpośredni wpływ ma Gmina Miejska Kraków. Są to instrumenty finansowe, a więc **budżet miasta** oraz **Wieloletnia Prognoza Finansowa**, oraz instrumenty programowe, a więc **Programy Strategiczne**, które zawierają działania i priorytety prowadzące do realizacji uzgodnionych w SRK 2030 celów.

Przewiduje się opracowanie Planu Implementacyjnego, który zapewni odpowiednie powiązania poziome pomiędzy Programami Strategicznymi i instrumentami finansowymi oraz przypisanie odpowiedzialności konkretnym strukturom za realizację przyjętych działań i projektów.

Przewiduje się także prowadzenie, raz w roku, przeglądu realizacji wszystkich Programów Strategicznych, z udziałem Kierownictwa Urzędu Miasta, które ma dać wiedzę na temat efektywności ich wdrażania oraz wiążące ustalenia dotyczące Wieloletniej Prognozy Finansowej i budżetu na kolejny rok budżetowy.

Systematyczność i konsekwencja tego procesu będzie miała bardzo istotne znaczenia dla efektywnego wdrażania SRK 2030.

Dla optymalnego wykorzystania tego instrumentarium, w tym zapewnienia spójności i integracji interwencji publicznych, potrzebne są:

- **monitorowanie i ewaluacja (ocena)** sytuacji,
- **zasilanie wiedzą** procesów decyzyjnych,
- animowanie **debaty publicznej** dedykowanej kwestiom rozwoju Miasta, w tym wsparcie aktywnością organu doradczego jakim będzie **Rada Strategii**.

Przyjęty w SRK 2030 katalog polityk, programów i projektów strategicznych będzie mógł w kolejnych latach ulegać modyfikacji, w zależności od zmian w uwarunkowaniach zewnętrznych.

Skuteczne wdrażanie Strategii Rozwoju Krakowa 2030 warunkowane jest wiedzą na temat postępów osiągniętych we wdrażaniu, na każdym etapie jej realizacji, czemu służy **monitoring**.

Dla monitorowania SRK2030 zastosowano metodę analizy skuteczności i efektywności podejmowanych działań w oparciu o zestaw wskaźników. Stanie się on elementem hurtowni danych (system informatyczny STRADOM) utworzonej w ramach projektu Monitorowanie Jakości Usług Publicznych (MJUP).

Monitoring SRK2030 będzie prowadzony z wykorzystaniem:

- wskaźników ujętych w Strategii – obrazujących stopień osiągnięcia celów strategicznych,
- wskaźników ujętych w programach i projektach strategicznych,
- analiz porównawczych (benchmarkingowych) z innymi miastami w Polsce i zagranicą,
- analizy trendów rozwojowych.

Elementy monitoringu integrowane będą w Raportach z realizacji Strategii przygotowywanych przez Urząd Miasta Krakowa raz w roku. Każdorazowo, Prezydent Miasta Krakowa przekazuje go Radzie Miasta Krakowa.

Ocenie efektów i jakości działań związanych z wdrażaniem SRK 2030 służy jej okresowa **ewaluacja**. Strategia Rozwoju Krakowa będzie poddawana okresowej ewaluacji, w szczególności:

- w trakcie realizacji Strategii – w celu weryfikacji przyjętej wizji i celów Strategii,
- na koniec założonego horyzontu czasowego – w celu podsumowania efektów i określenia kierunków rozwoju na dalsze lata.

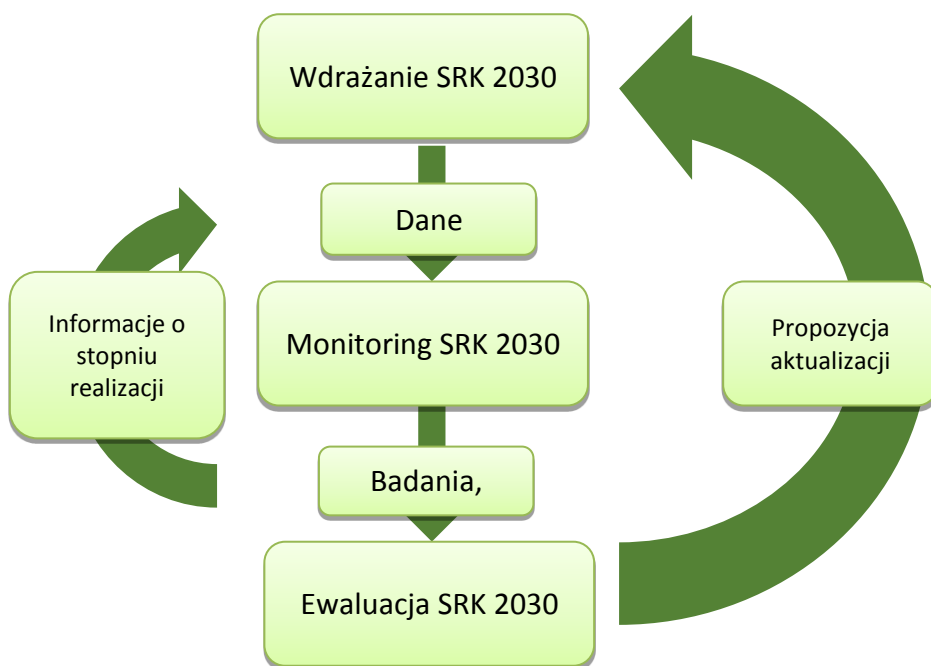
Podstawowymi źródłami informacji dla ewaluacji będą:

- coroczne **Raporty z realizacji Strategii**,
- **badania opinii społecznej** na temat jakości życia w mieście i oczekiwań mieszkańców Krakowa,
- inne okresowo prowadzone **analizy**, wskazujące na stan realizacji Strategii.

Ewaluacja SRK 2030 będzie dokonywana raz na dwa lata, na podstawie jej wyników możliwa będzie rewizja założeń i aktualizacja celów oraz działań kluczowych i programów/projektów strategicznych.

Ewaluacja SRK 2030 prowadzona będzie w trybie partycypacyjnym, z udziałem mieszkańców i środowisk ważnych dla polityki rozwoju Krakowa.

Schemat systemu monitorowania i ewaluacji SRK 2030

Deбата publiczna pełni w procesie zarządzania strategicznego rolę platformy, dzięki której administracja samorządowa komunikuje się z szeroko definiowaną grupą interesariuszy, zbierając poglądy i sugestie dotyczące spraw kluczowych dla rozwoju miasta.

Pozyskiwane podczas debaty wnioski – mimo, że nie mają charakteru obligatoryjnego, mają za zadanie wydatnie wzmacniać jakość procesów decyzyjnych.

Deбата publiczna będzie prowadzona jako proces ciągły, cykliczny, transparentny, otwarty, wykorzystując zróżnicowane narzędzia i techniki komunikacyjne, skierowany do szerokiego grona interesariuszy, w tym do środowiska eksperckiego.

Zakładamy, że będzie ona obejmowała w szczególności następujące elementy:

- **stałe seminarium miejskie** „Miasto dobrze urządzone”,
- **miejski hackathon KrakHack**, dedykowany aktualnym dla rozwoju miasta wyzwaniom,
- regularnie prowadzoną **komunikację z mieszkańcami**, w tym w formie **konsultacji**, ukierunkowaną na sprawy ważne dla rozwoju miasta, także z wykorzystaniem mediów społecznościowych.

Dla systematycznego wsparcia procesu zarządzania strategicznego przewiduje się zorganizowanie **ośrodka badań miejskich i metropolitalnych**, prowadzonego w formule projektowej i zadaniowej (nie przewiduje się powołania odrębnej instytucji). Będzie pełnił funkcje **think tank-u**, ma na celu stworzyć przestrzeń dyskusji dla myślenia o rozwoju Krakowa wraz z jego obszarem metropolitalnym. Ma nie tylko obserwować rzeczywistość, szukać sposobów rozwiązywania problemów, ale także

budować wiedzę na podstawie analizy pozyskiwanych informacji oraz tworzyć rekomendacje, scenariusze, które będą pomocne w procesie zarządzania strategicznego rozwojem Miasta i krakowskiego obszaru metropolitalnego. Zadaniem ośrodka będzie zatem:

- prowadzenie analiz z zakresu procesów rozwoju, szans i zagrożeń stojących przed Miastem i Krakowskim Obszarem Metropolitalnym,
- tworzenie przestrzeni coworkingowej i platformy wymiany koncepcji i idei,
- wprowadzanie wiedzy na temat badanych zjawisk w obieg debaty publicznej.

Organem doradczym we wdrażaniu Strategii będzie **Rada Strategii**. Powołanie takiej Rady przy Prezydencie Miasta Krakowa może być istotnym elementem uspołecznienia procesów zarządzania strategicznego. W skład Rady mogą wejść przedstawiciele nauki, biznesu, organizacji pozarządowych, jak również innych instytucji istotnych z punktu widzenia rozwoju miasta. Przykładowe zadania Rady to:

- formułowanie propozycji i koncepcji strategicznego rozwoju Krakowa, a także ich opiniowanie,
- wspomaganie wiedzą i doświadczeniem w zakresie strategicznego rozwoju Krakowa i Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego.

Strategia Rozwoju Krakowa 2030 nie ogranicza się do zadań będących w kompetencjach ustawowych Gminy, ale inicjuje działania realizowane w różnorodnych partnerstwach. Znajduje to wyraz w kluczowych działaniach zawartych w Strategii, dla których jednostkami realizującymi są nie tylko struktury organizacyjne Miasta, ale także liczni interesariusze: gminy Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego, administracja rządowa, samorząd regionalny, sfera nauki i rozwoju, podmioty prywatne i społeczne (organizacje pozarządowe).

Schemat 2. Schemat relacji pomiędzy sferami realizacji Strategii

Podejście takie podkreśla współczesne zaangażowanie administracji samorządowej, która nie tylko jest bezpośrednim realizatorem lecz pełni także rolę inicjatora i koordynatora wspólnie prowadzonych – z szerokim gronem interesariuszy – działań rozwojowych.

Spis map:

1. Kraków w sieci metropolii Europy
2. Kraków – relacje metropolitalne
3. Integracja Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego
4. Integracja systemów transportowych w Krakowie i Krakowskim Obszarze Funkcjonalnym.
5. Strefy rozwoju gospodarczego i kampusy uniwersyteckie
6. Parki Kulturowe – istniejące i planowane
7. Dzielnica Kultury - Kazimierz
8. Dzielnica Kultury - Podgórze
9. Przestrzenie publiczne - obszary integracji
10. Obszary rewitalizacji w Krakowie
11. Parki i tereny zielone w Krakowie
12. Schemat transportu szynowego w Krakowie